

GAZDASÁGI LAPOK

24. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1909. Junius 13.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

BUDAPEST
V., BATHORY-U. 6.
TELEFON 32-58
HAZAI IPAR

GYÁR
LAJTA-SZENT-MIKLÓS
SOPRONMÉGYE
HAZAI IPAR

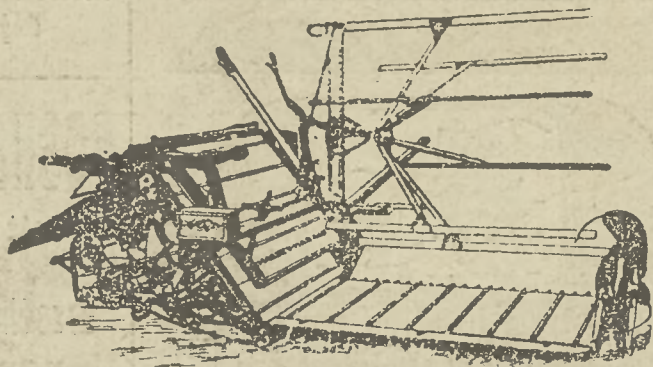
VIZMENTES PONYVÁK

KAZALOK, CSÉPLŐGÉPEK ÉS MOZDONYOK BETAKARÁSÁHOZ STB.
NYERS PONYVÁK || GABONAZSÁKOK
REPCZE BEHORDÁSHOZ || JUTA ÉS LEN
SÁTRAK, VEDREK, TÖMLŐK, KÖPENYEK, LÓTAKARÓK
.. LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS ..
MINTÁK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Iroda és kiállítási helyiség: V. ker., Alkotmány-utca 23. szám.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik **fűkaszaló** és **kévekötő aratógépeket** óhajtának vásárolni, **saját** érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

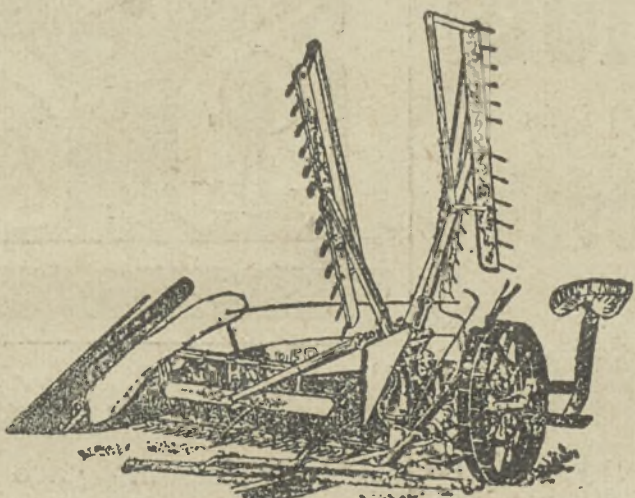
Kévekötő,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

Fűkaszaló,

Aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMP., TORONTO.

ÉSZAKAMERIKAI FŰKASZALÓ- ÉS ARATÓGÉPGYÁR.

A világ legszolidabb gyártmánya. Vezérképviselő:

Kornstein Gyula Sándor, Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Utazók és ügynökök uton nincsenek. Közvetlen kérések kérésre.

Aczel szénagyűjtők, talajmivelő gépek stb. és gazdasági eszközök.

Őszi trágyázáshoz a Thomassalakiszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-legelőcsőbb foszforsavas munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak-tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárrel és tartalomjelzéssel van ellátva!

Két nagy erdőbirtokot

fenyőállománnyal (feltétel: méltányos árajánlat) keresünk Magyarországon.

Seidenfrost László és Bauer Antal

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 10., földsz. I.

Telefon 166-66.

Földhaszonbérbeadási hirdetés.

Saárdi gróf Somssich Imre tulajdonát képező, Somogyvármegyében, Bolhás község határában, Somogyszob vasuti állomástól mintegy 5 klmtr távolságra fekvő birtoka 1910. márczius 1-től egymásután következő 12, esetleg 15 évre, írásba foglalt zárt ajánlatok útján haszonbérbe adatik, melyek közül tulajdonos szabad választást tart fenn magának. Nevezett földbirtok 1600 négyszögölével mintegy 2365 hold, mely művelési ágak szerint: szántóföld 1287, rét és legelő 980, kert 13, szőlő 2, adómentes 83 hold. Bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi főtiszttség Hetesen, posta és távirda helyben, Somogyvármegye, ahol a haszonbérleti feltételek is betekintheők. — Közvetítők kizárva.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Bőröss-utca 10. szám.

Alakult 1900.		Biztosítéki alap:		Alakult 1900.	
Alapítványok a kormány hozzájárulásával				1,980.100—	K
Tartalékok				1,255.767'35	"
				Összesen: 3,235.867'35 K	
1901. évi fölösleg	90.349—	K	1905. évi fölösleg	61.730'60	"
1902. " "	59.782'26	"	1906. " "	39.243'65	"
1903. " "	109.331'73	"	1907. " "	41.877'32	"
1904. " "	72.483'23	"	1908. " "	81.088'76	"

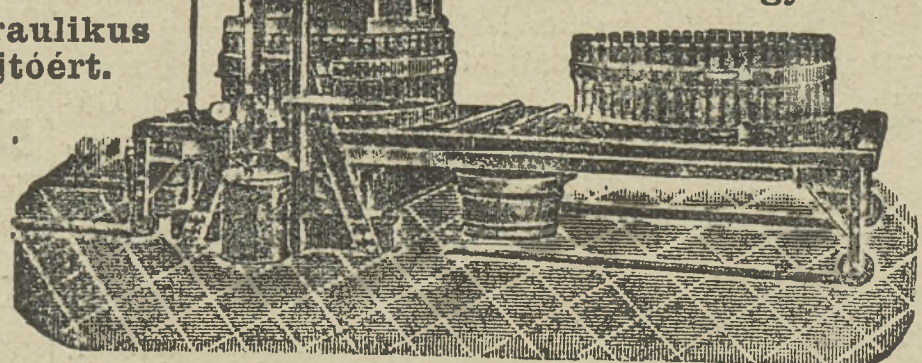
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfőlőslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet főlőslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5 százalék engedményben részeltettek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Az igazgatóság.

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902
hydraulikus
sajtóért.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes számban üzembe helyeztetett.

Gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legjobb szerkesztésben.

MAYFARTH PH. és TÁRSA, BÉCS, II/1.
különlegességi gyár gyümölcserítékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kértetnek.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Földmivesiskolát

végzett, 3 1/2 évi gyakorlattal, 26 éves, nőtlen, erélyes, megbízható, felmondatlan állásban levő egyén jul. 15., vagy aug. 1-re megfelelő állást keres. Címe a kiadóban 878 szám alatt.

41 éves német gazda

nagy szervezőképességgel és legmodernebb gazdálkodási módszerekkel megbarátkozva, a ki Németország nagy intenzív gazdaságában és hosszú éveken át az állami telepítéseknél nagy sikerrel működött, keres legjobban ajánlatok és bizonyítványokra támaszkodva, mielőbb megfelelő hatáskört a külföldön. Reflektálók I. P. 5860. jegy alatt Rudolf Mosse, Berlin S. W.

Irnoki,

vagy segéd-tiszt állást keres, f. évi december 1-én való belépésre egy érettségi vizsgát tett és a kezdeti helyi m. kir. gazdasági tanintézetet jó sikerrel végzett, 11 és fél évi gyakorlattal bír, 37 éves, nőtlen, izraelita vallású fiatal ember. Címe: Sonnenfeld Ödön, O-Hódos-puszta, u. p. Enying, Veszprém megye.

Kezelőtiszt

vagy titkári állást keres nagyobb uradalmaknál vagy gazdasági egyesületek valamelyikénél egy 40 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett, keresztény, nős, családos, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező okleveles gazda, szolg. kiv. honvéd hadnagy, ki egy a külső, valamint a belső gazdasági ügyvitel, az összes állattenyésztési szakok vezetésében terén több évi s megbecsülhetetlen tapasztalatokkal rendelkezik; a könyvelés és gazd. számvitelben teljes jártassággal bír. A magyar, német, tóti, horvát és angol nyelveket szőben és írásban bírja. Cím: **Masztics Elemér**, 2037. W. 41. Street, Cleveland, Ohio U.S.-Amerika.

Gazdasági

intézői, ispáni állást keres, gyermekkorától gazdaságban nevelkedett, 31 éves, keresztény, okleveles gazdasági. Jártas a mezőgazdaság minden nemében, könyvvezetésben, térfelmérések, térképezés, épülettervek készítésében is. Kívánatra elvállalja a birtok kezelését hasznbérleti alapon szavatossági rendszer mellett is. Cím: Arvay B. Keszthely, Lehel-u. 14.

A gróf Esterházy-féle

földmivesiskolát június hó végén több, részben a katonasorozáson már tullevő növendék végzi, kiknek egy része feleséges is. Mindannyi egyező földmives, ki a gazdaság és szőlőművelés minden ágában jártas. Ezeket igénybe venni óhajtok forduljanak a bér megjelölése mellett az iskola igazgatóságához Csákvárra.

Önálló kezelőtiszt

állást keres uradalomban egy 37 éves, Hohenheimban képzett, tartalékos hadnagy, aki cukorgyári gazdaságokban és 12 évig a Dunántul egyik legbelterjesebb gazdaságában részint mint segéd-tiszt, részint mint kezelőtiszt működött. 3 évig gőztéglagyárnak volt a vezetője és jelenleg is Németországban egy nagy téglagyárban foglal el állást, de hazájába vissza vágyódik. Kitűnő referenciákkal bír. Mint hogy felmondatlan állásban van, állását csak a felmondási idő letelte után foglalhatná el. Érdeklődők forduljanak a lapok kiadóhivatalához O. B. 787. jegy alatt.

Betöltendő állások.

Gazdasági.

összes betöltendő állások között vannak a 8 év óta fennálló és minden harmadnap megjelenő Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatószám. József-körút 38.

Kulcsár,

nőtlen fiatal ember, ki tejjgazdasági szakiskolát végzett, keresetlik **Gróf Stubenberg József** uradalmába Székelyhid (Biharmegye).

Báró Springer Gusztáv

ő méltósága vágvölgyi uradalmában nőtlen segéd-tiszt állás betöltendő. Csak oly egyének pályázhatnak, kik magyar honpolgárok, magyar gazdasági tanintézetet végeztek, a tót és német nyelvet legalább némileg bírnák. Ajánlatok **Pálmai Emil** jószágigazgató, **Bucsány Nyitra** megye, címére küldendők.

Gazdasági segéd-tiszt

azonnali belépésre kerestetik nagyobb uradalomban. Csak okleveles gazdák pályázhatnak. Cím a kiadóhivatalnál 868. szám alatt.

Nagyméltósági

Gróf Karátsanyi Jenő ur bánlaki hitbizományi uradalmában üresedésben van egy **gyakornoki esetleg irnoki állás**. Gazdasági tanintézetet végzett pályázók küldjék be bizonyítványmásolatokkal felszerelt kérvényüket „**Uradalmi tisztartóság**” címe alatt **Bánlakra (Torontál)**. Gazdasági gyakorlattal és a német és oláh nyelvet bírók elsőbbségben részesülnek.

Segéd-tiszt

állás töltendő **gróf Merán Ö** Exellenciája ikrényi uradalmában. Javadalmazás 600 kor. készpénz, ellátás, lakás, fűtés, világítással. Akadémiát végzett 1 éves gyakorlattal bír, németül jól beszélő és író ifjak kérvényüket a tisztartóság címére Ikrény, u. p. Győr, küldjék be. Állás azonnal elfoglalható.

Segéd-tiszt

állás betöltendő **gróf Károlyi László** ur öméltsága főtli uradalmában. Megkivántatik bármelyik hazai akadémiát képesítő. Ugyanott betöltendő két cséplőellenőri állás a nyári cséplőidényre körülbelül 6 hétre. A III. oszt. segéd-tiszt állás javadalmazása évi 320 korona, mosáson kívül teljes ellátás, fűtés és világítás. Cséplő ellenőr javadalmazása napi 2 korona és teljes ellátás mosáson kívül. Segéd-tiszt állás július hó 1-én, ellenőri állás július hó 6-án elfoglalható. Bizonyítványmásolatokkal felszerelt folyamodványok, melyek vissza nem küldetnek, báró **Fornemissa Elemér** jószágkormányzó ur öméltságaéhoz intézve, az uradalmi tisztartósághoz Káposztásmegyere, posta Ujpest, küldendők.

Pályázat.

Nagyméltósági **gróf Hadik János** ur uradalmában Tornanádaskán ispáni állás jön üresedésbe, mely kinevezés esetén mielőbb elfoglalható. Szakképzett és kellő gyakorlattal bír, lehetőleg nős gazdasági szakos küldjék be bizonyítványmásolatokat Szaniszló Gábor intéző címére Seregélyes, Fejérmegye.

Könyvelő

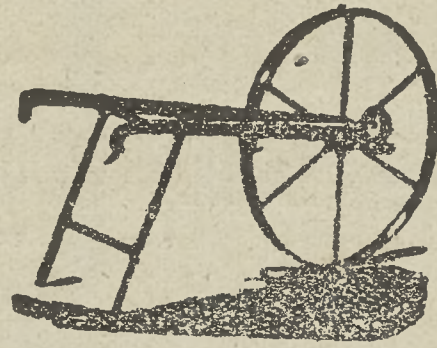
kerestetik nős, levelezésben jártas, kereskedelmi ismeretekkel. Pályázatok fizetési igények megnevezésével, de csakis bizonyítványmásolatokkal, küldendők **Stephani Ervin** uradalmá, Fülek.

Költőtojások

90% megtermékenyítésért felelősség vállalatik. Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsekből, u. m.: Minor fekete, Minoraka fehér, Plymouth R. Hamburgi aranylakk, ugynevezett óriás fácsányukok, fehér olaszok, fogolyszínű olaszok, Faverollesok a 40 fillér. Ezüst Wyandotte, fehér Wyandotte, óriás Minoraka fekete, rózsataraju amerikai. Ujdonság, olasz fehér rózsataraju. Ujdonság. Olasz fogolyszínű rózsataraju. Ujdonság. Minoraka fehér rózsataraju. Ujdonság, fehér Orpington, világos Brahma, Plymouth R. rózsataraju, ujdonság, a 50 fillér. Óriás Peking kacskák fehér a 60 fillér. Gyöngytyukok ezüstszínű, kék a 40 fillér.

Geflügelhof Smrütz Morvaors.

Gyors, pontos, olcsó földmérés!

Stadel-Torkos földmérő-taliga. Világhírű szabadalom 18 államban. Kapható Stadel gépgyárában, Győrött.

Muraközi

hidegvérű (nóri) igás

tenyészlovak

és

tenyészmenek-

nek közvetlen a tenyésztőtől vagy vásárokon való beszerzésénél szolgálataimat a t. gazdaközönség b. figyelmébe ajánlom. A vásárok jegyzékét kívánatra szívesen megküldöm. Leglelkiismeretesebb kiszolgálás.

Ia referenciák!

Fischl Jakab

Ligetvár

posta **Murakirály** (Muraköz).

Sürgönczim:

Xp. Fischl Murakirály.

Küldöncz Ligetvár.

Eladó

3 HP benzínmotoros szivattyúmű kocsira szerelve, szívó-nyomó csövekkel, három hétig használt, majdnem új állapotban, vizszállító képessége percenként 3-400 liter, beszerzési ára volt 5800 K, eladási ára most 2500 K.

Kuceses Károly,
Makó.

Keltetőtojások

tavaszi szállítására előjegyezhetők **REITTER OSZKAR** főkapitánytól Nagybecskerekben.

Angliából hozott fajtisza telivér elsőrendű

Fehér Orpington

Fehér Wyandotte (amerikai kitűnő téli tojó)

Sárga Orpington

Óriás pekingi kacsa

tojások darabja 60 fillér. Törés és rázásmentes, teljesen biztos csomagolás faldobban ingyen.

Kitüntetések: Arad, Budapest I., Budapest II., Belgrád, Lovrin, Lugos, Nagybecskerek, Pozsony, Pécs, Szófia, Szatmár, Szeged, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Wien, Zenta. **Hazai és külföldi legnagyobb és legelső kitüntetések.**

Allami nagy aranyérem. Őszi szállításra előjegyezhető elsőrendű óriás angol emdeni libákra drbjá 25 K.

Az ország legnagyobb óriási pekingi

kacsatenyésztete,

Győrött.

(500 darab tenyészállat). Ajánlja friss keltető tojásait darabonként 50 fillérért. — 80% termékenység. Gondos, rázásmentes csomagolás önköltségen számítva. **Fiatal állatok, 10 naposak 1 K 50 f.**, idősebbeknél mérsékelt aránylagos áremelés. Cím: **WACHE baromfitelep, GYŐR.**

Örökség-felosztás miatt egy felsőmagyarországi

BIRTOK

2300 magyar hold, nagyon szép erdőségekkel, elegendő épületekkel és leltárral, mérsékelt áron eladó. — Közvetítő kizárva. — Ajánlatok

Leonhard Forner

Teschén, Österr.-Schlesien címre, lehetőleg német nyelven kéretnek.

Elsőrendű magyarfajú

Erdélyi

jármosökrök,

ugyszintén 1 éves magyarfajú

Erdélyi

ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál

Szamosujvárt.

(Szolnok-Doboka megye.)

Pannonia Szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

„UNION“ kéveketél

nádból — nem jutefonál.

Alkalmos kötőanyag mindennemű kéve megkötésére. Tartóssága alapján, éveken át használható.

Anton Werunsky

WIEN VI/2

Gumpendorfer-Str. 102.

Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul és bérmentve.

POSNANSKY és STRELITZ

aszfalt és kátrány vegyi termékek gyárai

Erzsébetfalva, Bécs és Witkowitz.

Városi iroda: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Aszfalt fedéllemez,

Elszigetelő lemez,

Falaszfalt,

Carbolineum,

Szurokfáklya,

Hővédő-anyag, stb.

Különlegességei:

Kátránymentes „GLORIA“ cement-aszfalt fedéllemez.

„PERMANIT“ fedéllemez (gyapjúnemezelem) saválló.

„COLORIT“ piros fedéllemez.

Aszfalt elszigetelőlemez ólombetéttel.

Földbirtokosok és Mezőgazdák!

En alulírott üzletszerűen foglalkozom **mezőgazdasági cikkek, gabona, takarmányfélék (borok)** eladásával, tőzsdei ügyletek kötésével, ugyszintén **elfogadok mindenféle megbízásokat, azaz vételek eszközését** földbirtokosok és mezőgazdák részére. Célom csekély megbizási díj ellenében a földbirtokosokat és mezőgazdákat tisztességesen kiszolgálni és érdekeiket megvédeni. — Cégem felől információt nyújt a Budapesti Gabonatorzsde és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. —

Tisztelettel

Zuckermann Ede

BUDAPEST,

VIII., Tavaszmező-utca 2.

TELEFON 59-00.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direct forrásból közvetítik. Cím: **Erdélyi Kereskedelmi Társaság** Kolozsvár, Szentgyház-utca 2-ik szám, Telefon 311.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMIOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre . . . . . 16 kor.
Fél évre . . . . . 8 .
Negyed évre . . . . . 4 .

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz ösztimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vessz fel.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Hirdetési mellékletek jutányos ártban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y. —	415
Kodolányi Antal ünneplése.	416
Az országos gazdakongresszus	416
A Gazdasági Tudósítók Országos Egyesületének megalakulása	417
A pozsonyi sörárpa-vásár	417
Stralendorff-féle légáramszellőztési és csurogtató magtár.	417
Báró Strafendorff Gyula	417
Séta a gébkiállításán. — O.	419
Kérdések és feleletek	419
Kérdések: Ló lábgoncs herélés következtében. G. R. — Mit kell tenni a luczernabüde és álczája ellen? H. A. — Vétrágya a hűtőben. Sz. B. — Ki tett próbát a Kozsisék-féle repezeirtó-géppel? R. J.	
Feleletek: Rugós ló patkolása. Bethlenfalvy. — V. K. — Későn kelő burgonya. — Ugarművelés grubberekkel. — Sándor Ernő	
Hírek	420
Aprók	421

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — Megkezdődött a buzaimport. — A gazdák nagy hete. — Egy kis vázlat az állatkiállításról.)

Nyári esők tekintetében eddig panasz nincs. A múlt héten is az ország jelentékeny részére kiterjedő bő esőzés volt. Csak ne kellett volna 8-ikán kedden, Medárd napján, künn az állatkiállítás hacsak 5 percre is az esernyőt előrántani. A félelmetes Medárd már sokszor bebizonyította azt, hogy nem tréfál a hónappal. De az idén hagyjon nekünk békét, mert ugy is elég a bajunk, de ugylátszik ő nem tréfál, mert péntek éjjel óta szakad az eső. Az ország minden részéből összejött gazdákat kikérdezzük a vetések állásáról. Dél-magyarország, tehát Temes, Torontál és a Bácska alsó része nem panaszkozhatnak. Buzájuk jól áll. Lapjaink zártakor érkezik ugyan Alsó-Bácskából azon sürgönyhír, hogy: „alig virágozott el a buza, az legnagyobb részben rozsdás.” Ez baj. A Dunántul déli része jól áll. Erdély sem panaszodik. A többi quodlibet középjő, gyenge, nagyon gyenge. A mi középjő, annak sorsa azért kétséges, mert csak áprilisban kelt és a magyar mezőgazdaság történetében még nincs följegyezve az, hogy az ily későn ki kelt őszi buza megtud-e küzdeni a júliusi hőséggel. A földművelési miniszter jelentése a vetések állásáról egészen megfelelő. Teljesen igaz az, hogy a gazos, ritka buzák nem javultak, mert a gaz jobban javult, mint a buza. A tavasziakra, kapásokra az idő kedvező. A répa munkák szépen haladnak. Pozsony- és Nyitramegyében nagyon kezd terjedni a repa-egyezési szakmányunka. Már télen jelentkeztek vállalkozók, a kik kis holdat 14 koronáért kifogástalanul kiritkítanak. Nagyon kívánatos, hogy az akkordmunka terjedjen, mert a felhaj-

tott napszám árak mellett a ritkítás rengeteg költségbe kerül.

*

A buza árak elérték a 17 frtot. Csakhogy magyar buza már nagyon kevés jön forgalomba. Erélyesen neki estek a román buza vásárlásnak, az osztrákok pedig a csehországi oldalon a világ minden tájairól vesznek buzát. Az árak tehát elérték tetőpontjukat, most külföldi buzát 16 forintért kapnak, a mennyit csak akarnak. Ha nem történik valami rendkívüli dolog, akkor az őszi buzaárak a gazdákra nézve 13—14 forinton mozognának. Ez a rendkívüli dolog abból állana, ha a mint ijesztgetnek, a gabonavárat néhány óra az osztrákok sürgetésére megszüntetnék, avagy Szerbiának a gabnavárat elengednék. Ez csak erőszakos uton, az alkotmányosság félrecsapásával, lenne keresztül vihető. A mi beleegyezésünkkel nem. Talán csak nem tesznek ilyen komisztságot.

*

A múlt hét a gazdák nagy hete volt. A gazdakongresszus lefolyásáról más helyen beszámolunk, a tejgazdasági kongresszusról és kiállításról, valamint az állatkiállításról szinte; de azért nem tartjuk fölöslegesnek, ha általánosságban néhány megjegyzést teszünk.

Az állatkiállítás és a tejgazdasági kiállításról elragadtatással beszélnek gazdáink, de szolgáljon meglepedésünkre az is, hogy a külföldieket is meglepte. Miért voltak az idén oly szépek kiállításaink? Két okból. Először azért, mert a nemzetközi tejgazdasági kongresszusra idejött tömérdek idegenre tekintettel kellett lenni, miért is a földművelési minisztérium, méneshirtokaival, tanintézeti és földmives iskolai gazdaságaival teljes erővel rukkolt be. Ez már maga is ki tudna adni egy érdemes kiállítást. De a nagybirtok is kirukkolt hatalmasan és bebizonyította azt, hogy nem quantité negligeeable, sőt a kisebb birtokokra nézve forrása a haladásnak. Az ő nyomába halad a kisbirtok, mely előtt a nyomokat tiporja. A másik oka a kiállítás szépségének a gazdák angolországi utján szerzett tapasztalatok voltak. Már 1889-ben is, midőn a gazdák először voltak Angolországban, azzal a benyomással jöttek vissza, hogy angol mintára kell rendezni az állatkiállításokat. Hoztak is haza vázlatokat az angol sátoristálló rendszerről. De akkor az eszközök hiányzottak még arra, hogy megvalósítsák a cél. Ma már ez sikerült. Egy valóságos angol kiállítás másodképe volt kiállításunk. Ennél most már meg is kell maradnunk. Az állami intézeteknek sem szabad a jövőben hiányozniok, mert nagyon buzdítók egyrészt és mert végre az állami gazdaságok is üzletek, a melyeknek érdekük az, hogy ösmertek legyenek.

De az állatkiállítás nemcsak nagyterjedelmű, szépen rendezett, hanem tanulságos is volt. A gazdák rengeteget tanulhattak. Csak a legcsatta-

nósabb példákat hozzuk fel. A hidegvéri lókiállításán, a belga és nóri mellett ott volt a mezőhegyesi nónius kiállítás. Hát bizony szeget üt-hetett soknak a fejébe, hogy a testes ardeniek vagy a noniusokhoz, alias normannokhoz nyuljon-e? Mert utóbbi sokoldalubb és ne feledjük el, hogy a belga lóhoz hiányzik Magyarországon a belga közuti hálózat: a keményen épített és hengerezett Chaussée-hálózat. A lókiállításnak a másik nagy tanulsága a mezőhegyes-vidéki kisgazdák félvér lókiállítása. Ha egyöntetű kitünő anyaggal, okos fő vezeteli a párosítást, mely pompás eredményeket várhatunk. D'Orsay gróf bámulatosat alkotott a tájfajta megalkotása terén. A mezőhegyes-vidéki tájfajta kiállítás egy ragyogó szép eredmény! Mégis csak jobb lenne ezt lehetőleg általánosítani, mint Angolországból hozni katonatiszti lovakat.

A marhakiállításán is tanulhattunk sokat. A magyar marha újra megjelent a pódiumon gyönyörű gulyákkal. Az igás ökör állandó jó ára meg fogja állítani a számbeli dekadenciát. A tágas, jó legelő marháját a belterjesség is szorította kifelé. Sok és jó legelő nélkül nincs magyar marha. És éppen azért érdemel figyelmet József kir. herezeg tanulságos, szép kiállítása a magyar és ulteni keresztezésekkel. Ha talán a magyar marha aczél inai valamit lágyulnak is ezzel az új rokonsággal, de sokoldalubb és belterjesebb viszonyok között is tenyészhetőbbé válik, az ulteni anya és magyar apa gyönyörű testaranyu ivadéka, a mely igavonás tekintetében valamivel mégis többet ígér, mint a pirostarka jármos ökör.

A néhai Tormay által eltiport berniek is viszszanyerték pozíciójukat; hiszen számbelileg alig engedtek a szimmentháliaknak, bár el kell ismerni, hogy honosítottaságuk nagy előnye mellett még nincs kiképezve teljes testi szépségük. E részben a szimmentháliak fölényben vannak. Mindkettőnek hibája, hogy nincsen elegendő számban köztük jó fejős, úgy hogy a fejésre dolgozó, tehenészetek nincsenek velük meglegedve. Már pedig ezeket is ki kell elégíteni. Nemcsak hizlalási kitünő nyersanyag szerepét kell betölteniök, hanem a tejprodukczió igényeit is. Ez az oka annak, hogy a tejgazdaságok a borzderesekbe ragaszkodnak és hogy egyesek, mint Frigyes kir. herezeg, a vörös hollandiakhoz fordulnak. A díjazásokkal a tejelés előmozdítására erősebben kellene nézetünk szerint a jövőben hatni.

De a juhászatokban is láttunk érdekes tenyésztési kezdeményezéseket. A posztógyapju irány most is úgy küzd, mint eddig, a gyapot gyilkos versenyével. Remek elektoral tenyészeteink, sajnos, mind szűkebb térre szorúlnak. A fésűsökben a minőség tekintetében gyönyörű a haladás, de a mi a számbeli fejlődést illeti, ott is stagnálás van. A fejő juhok nem érte a válság és a lépjuh

MEGJELENT

TAVASZI SZŐLŐ, KERTMIVELELÉSI
ÉS HÁZTARTÁSI ÁRJEJYZÉKÜNK

DUS TARTALOMMAL.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Hasonlóképen megjelent = **géposztályunk** legújabb = árjegyzéke.

ADRIANCE aratógépek,

mindennemű

talajművelő eszközök

legelső minőségben.

...

bevonása mint korrektor jó eredményt ígér. A nemesszörme produkció létesítése és a kövér farku *karakul* juhval, úgy láttuk, hogy sikeresen van kezdeményezve. Ez irányokban a sikerrel biztató uttörőket örömmel láttuk a tárlaton. Azután láttuk az angorakecskét is a tárlaton, mint egy kezdődő mohair nyersanyagtermelés pionirját.

A sertések tenyésztésének útjában még mindig ott van a sertésvész. A míg ettől nem szabadul az ország, addig nincs biztos előmenetelünk.

A mi a gépek kiállítását illeti, a mely méltóan sorakozik az állatkiállítás mellé, erről külön helyen emlékezünk meg.

Azzal az óhajással zárjuk le ezt a kis vázlatunkat, bárha hasonló szép kiállításokban gyönyörködhetnénk a jövőben is.

Kodolányi Antal ünneplése.

Junius 5-én nagy számban gyültek össze Kodolányi Antal tisztelői a Köztelek buffet-termében, a végből, hogy írói munkásságának 50 éves fordulójára alkalommal üdvözöljék. Rubinek Gyula az Országos gazd. egyesület igazgatója, üdvözölte megleghangú beszéddel és átnyújtotta neki az adományokból begyűlt 2000 koronás alapító levelet, a melynek értelmében e tőke évi kamataival a magyar gazd. akadémiák hallgatóinak irodalmi munkásságát fogják jutalmazni.

Kodolányi Antal meghatottan mondott köszönetet e szíves üdvözlésért. Nagy megnyugvással tölti el, hogy a mezőgazdaság érdekképviselőjét és a gazdakörök dolgát a magyar gazdaközönség diadalra segítette. Ő volt az, a ki a két eszmét először megpendítette — sikerült tehát eszméinek diadalát megélni.

A nagy tetszéssel fogadott köszönő szavak után Löherer Andor Mailáth József gróf üdvözlését tolmácsolta.

Darányi földművelésügyi miniszter a következő levelet intézte a jubilánshoz :

„Az OMGE. igazgató választmányja, melynek nagyságod örökös választmányi tagja, a mai napon ritka szép évforduló megünneplésére gyűlt egybe.

Ünnepet ülnek abból az alkalomból, hogy nagyságod amellet, hogy mint igazgató és tanár számos éven át odaadó buzgalommal szolgálta szakirodalmunkat, immár egy félszázad óta küzd kitűnő tollával gazdasági szakirodalmunk harcászai sorában.

Fáradhatatlan és eredménydus munkálkodásának ezen nevezetes évfordulóján örömmel állok szerencsekívánataimmal az ünneplők sorába, örömmel sietek kifejezést adni azon meggyőződésnek, hogy szakirodalmunk terén ez ötven év alatt tapasztalt nagy fejlődés nem csekély részben nagyságod lelkes, odaadó és sok tekintetben uttörő tevékenységének köszönhető. Adjon a Mindenható időt és erőt, hogy érdemei koszorujába újabb és újabb babérlevelet fűzhessen. Darányi s. k.“

A Kodolányi-alapítvány alapítólevelének átnyújtása után kezdődött Károlyi Mihály gróf elnökle alatt az O. M. G. E. választmányának, úgy is, mint a Gazd. Egyes. Orsz. Szövetsége végrehajtó-bizottságának ülése, a melynek elején az elnök meleg szavakkal üdvözölte az O. M. G. E. nevében Kodolányi Antalt s indítványára a jubiláns nagy érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg.

Este lakoma volt a városligeti Kovács-féle étkezőben, a melyen lelkes pohárköszöntőkkel üdvözölték Kodolányi Antalt, kit, hogy az Úr Isten még sokáig tartson meg jó erő és egészségben, mi is szívünkben kívánjuk.

Az országos gazdakongresszus.

A gazdasági egyesületek szövetsége junius 6-ára országos gazdakongresszust hitt egybe a Royal nagytermébe. 43 gazdasági egyesület mintegy 1100 taggal jelent meg a kongresszuson, hogy két tárgyban határozzon. Először hogy tiltakozzék a külügyminiszter tulkapásai ellen, a ki a Balkán államokkal és némely tengerentuli állammal szerződéseket akar kötni mezőgazdaságunk nagy megkárosításával, másodsor, hogy meghallgassa a Pirkner-féle javaslatot azon irányelvekre nézve, a melyek szerint a jövőben Magyarország állattenyésztési ügye vezetőnek legyen.

A gazdaggyűlést gróf Teleki Arvéd, a rendezőbizottság elnöke nyitotta meg, üdvözölvén a nagyszámban megjelent gazdákat. Az érdeklődés a legjobb czáfolata annak a vádnak, hogy a magyar gazdaosztály nem törődik az ország közgazdasági érdekeivel; ez a vád inkább érheti azokat, a kik a külső kereskedelmi szerződések megkötésekor nem képviselték az ország igazi érdekeit. Fölkéri azután a gyűlést, hogy elnököt válasszon.

Gróf Károlyi Mihály javaslatára a gyűlés elnökévé gróf Desseffy Aurélt választották meg, a ki elfoglalva az elnöki széket, megnyitó beszédben utalt a mai gyűlés egybehívásának okára. A magyar gazdaközönségnek tiltakoznia kell az ellen, hogy a külső kereskedelmi szerződések megkötése alkalommal befejezett tény elé állítsák. A kiegyezési törvény világosan előírja, hogy a kiegyezés megkötése a két ország közgazdasági minisztereinek a dolga, nem pedig diplomáciai uton kell azokat lebonyolítani. Az újabb időben a szerződések a külügyi kormány köti meg. Ez ellen tiltakozni kell elsősorban a parlamentnek. Sajnos azonban, a parlamenti működés most is meg van bénítva, felelős kormányunk is lemondott. A balkáni szerződésekből még hátra van a szerb, bolgár, montenegrói szerződések megkötése. A különböző törvények világosan előírják, hogy egyforma védelemben kell részesíteni mind a két állam mezőgazdaságát és iparát, egyiknek a rovására másinak kedvezni nem szabad s legalább 1917-ig az ország gazdasági fejlődésnek alapja a kiegyezésnek az alapelve legyen. A gazdaközönség tiltakozik, nehogy a többi szerződést is ezeknek az alapelveknek kijátszásával kössék meg.

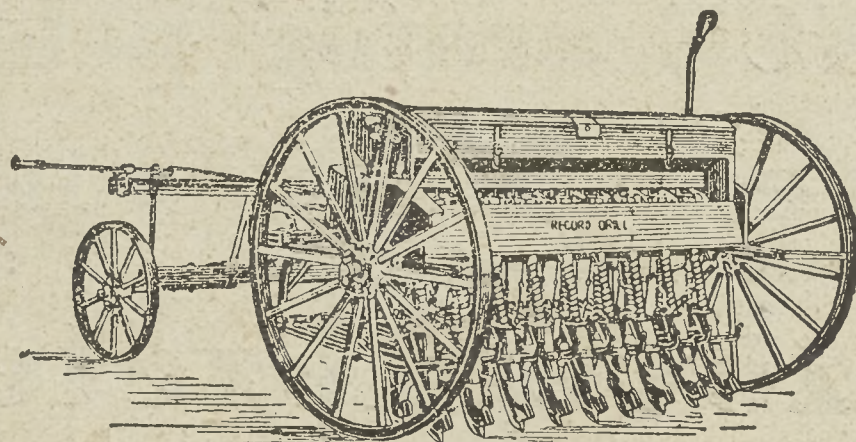
Gr. Desseffy Aurél erélyes és kitűnően előadott beszédét a kongresszus frenetikus tapsal fogadta.

Szilassy Zoltán tett ezután jelentést a különböző képviselökről.

Rubinek Gyula, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója tartotta meg ezután előadását kereskedelmi szerződéseinkről a Balkán-államokkal. Előadásában rámutatott arra, hogy a XIX. század utolsó negyedében Európa vámpolitikája teljesen védvámossá alakult át. Ezt a változást Bismarck kezdte, belátva a hazai termelés és munka védelmének szükségességét úgy az ipar, mint a mezőgazdaság érdekében. Maga azonban nem volt barátja a szerződéses vámpolitikának s a politikai szövetségeket gazdasági engedményekkel magához fűzni nem tartotta szükségesnek. Caprivi éppen ellenkezőleg kereskedelmi szerződéseket kötött, hogy azok keretében adott gazdasági kedvezéssel is magához láncolja a politikai szövetségeket. Miután azonban a nekünk adott kedvezményeket Németország a keleti államoknak és az Egyesült-Államoknak is megadta, a lekenyerezésnek ez a politikája teljes kudarcot vallott. Mi a Balkán-államokkal szemben a Caprivi politikáját követjük. Különösen Szerbia dédelgetett gyermekünk volt, mert a határforgalmi kedvezésben oly előnyt élvezett, a melyet csakis a kölpolitikai szempont okolhatott meg. Gazdasági szempont-

tal a szerb szerződés szükségességét megokolni nem lehet, mert Magyarország a szerződéses viszony 12 éve alatt 408 millió koronát áldozott e szerződésért. Csakis külügyi szempontból tartotta megengedhetőnek a gazdaközönség az új szerb szerződést az ő 35.000 darab szarvasmarha és 70.000 darab sertéskontingensével. Jóllehet, mi sokat áldoztunk, Szerbia nemcsak hogy cserbenhagyott, de majdnem Európai háboruba kevert s míg félmilliárd hadiköltséget okozott, e mellett nyakunkba hozta a román szerződést még nagyobb kontingenssel. Románia ügyesen aknáztá ki szorult helyzetünket, de gazdasági szempontból is joggal követelt egyenlő elbánást Szerbiával. Most a külügyminiszter megint tárgyalást akar kezdeni Szerbiával, sőt Bulgáriával is, noha arra felhatalmazása nincs s lemondott kormánytól illet nem is kaphat, nyilvánvalóan azzal a czéllal, hogy a magyar politikai zürzavart kész helyzet teremtésére használja fel. Kibontakozás esetén pedig ki fog törődni Balkán-szerződésekkel és állatkontingenssel. A mai összes kontingens osztrák forrás szerint 50.000 darab marha és 120.000 darab sertés. Miután ezt Románia nagyrészt kimerítette, a külügyminiszter most azon mesterkedik, hogy az összes kontingent 80.000 darab marha és 200.000 darab sertésre emelje, a mi 640.000 métermázsa huszbehozatalnak felelne meg. Ily nagy kontingent még a darabont-kormány sem volt hajlandó annak idején engedni. Az osztrák agráriusok egy részét már lekenyerezte a külügyminiszter e tervnek, úgy hogy mi magyar agráriusok csak saját erőnkre támaszkodhatunk. A külügyminiszter veszedelmes lejtőre lépett, a hol nincs megállás. Vajjon mit szól majd mindehhez Oroszország, ha a szerződés lejár? Ha állattenyésztésünket el nem akarjuk pusztítani, úgy még idejében tiltakoznunk kell minden olyan törekvés ellen, a mely a Balkánon a magyar mezőgazdaság terhére osztrák imperiális politikát akar követni. Mi nem ellenezzük a Balkán-szerződéseket, de tiltakozunk az ellen, hogy azok ne az összesség, hanem kizáróan a magyar mezőgazdaság terhére köttessenek meg és sérelmesnek tartjuk egy nagyhatalomra, hogy az csak lealázó feltételek mellett tud ily kis államokkal szerződést kötni. Ily törekvés ellen a magyar gazdaságnak a legenergikusabban kell tiltakoznia s ebben a küzdelmében számít a hazafias ipari és kereskedelmi érdeklőség támogatására is. A magyar gazdaságnak eddig hiva volt a szabad forgalomnak s az egységes vámterületnek. Ha azonban a külügyminiszter a vámtarifájában biztosított védelmet a kereskedelmi szerződésekben megtöri, akkor nincs értelme többé a vámközösségnek s a különválást mindenáron követelni kell, melynek kifejezést adandó, a következő határozati javaslatot terjesztette a nagygyűlés elé :

Az országos gazdaggyűlés a Balkán-államokkal kereskedelmi szerződés kötését nem ellenzi, sőt kívánatosnak is tartja, de csak abban az esetben, ha : az nem kizáróan a magyar mezőgazdaság egyoldalú megkárosításával köttetik meg. A Balkán-államokkal szemben megállapított, vágott állapotban behozható állatkontingens a Románországgal kötött kereskedelmi szerződés által kimerítettnek tekinthető; ha végül a magyar kormány a Balkán kereskedelmi szerződések kötése érdekében felveendő tárgyalásra befolyást gyakorolhat és a magyar parlament azok életbe léptetése előtt e szerződésekkel szemben a bírálat jogával élhet. Az országos gazdaggyűlés e határozatának végrehajtásával azoknak a képviselőházzal, a kormánnyal és a parlamenti pártokkal való közlésével az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, úgyis, mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének középpontját bizza meg.

REKORD DRILL a legjobb páros sorú vetőgép.
Losonczy gyártmány!

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, V., Váci-körút 32.

A tetszésaj csillapultával gróf *Bethlen* István mutat rá, mennyire nem törvényesen járt el a külügyminiszter a szerződések megkötésénél. Országos mozgalmat kell indítani a szervezni az ellenállást, a tiltakozást. (Helyeslés.) *Lázár* Pál oly módosítást kíván, hogy a parlament és az ország ne tekintse érvényesnek a már megkötött szerződést s hogy több állapotbehozatali kontingens a még hátralevő balkáni államoknak se engedjék.

Ugron Zoltán, *Löcherer* Andor, *Bernát* István és *Vámos* Jenő felszólalása után a javaslatot gróf *Bethlen*, *Lázár* és *Löcherer* módosításával fogadták el.

Ezután *Pirkner* tartotta meg előadását, a melyről a mellékletünket képező *Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapokban* számolunk be.

A Gazdasági Tudósítók Országos Egyesületének megalakulása.

A gazdasági tudósítók III. orsz. kongresszusa f. hó 10-én folyt le az Ujvárosháza közgyűlési termében. A kongresszus azért bír különös jelentőséggel, mert tagjai megalakították a Gazdasági Tudósítók Országos Egyesületét, a mely a gazdasági tudósítói kar érdekeinek az istápolását tűzte ki céljául. A kongresszust délelőtt 10 órakor *Kresz* János, az előkészítő-bizottság elnöke, nyitotta meg, üdvözölvén az egész országból egybegyűlt gazdasági tudósítókat. Indítványozta, hogy a kongresszus elnökévé gróf *Teleki* Arvédet válassza meg. A kongresszus egyhangú lelkesedéssel fogadta e javaslatot és *Szebeny* Antal orsz. képviselő vezetésével küldöttséget menesztett az elnökért. Gróf *Teleki* Arvéd, akit megjelenésekor zajos ovációkban részesítettek, megköszönte a beléje helyezett bizalmat és hangoztatta a gazdasági tudósítói kar jelentőségét, a mely Magyarország egyik legfontosabb művelési ágának, legfontosabb közgazdasági irányzatának az előbbrevitelét szolgálja. Reméli, hogy idővel a kormány is méltányolni fogja ezt a tevékenységet és teljesíteni fogja a gazdasági tudósítók jogos kívánságait. Fejtegette a gazdasági tudósítók egyesülete tömörülésének szükségességét, mert ez az egyesület hivatva lesz az ország gazdasági haladását intenzívebben előmozdítani.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitóbeszéd után az egyesület megalakítását mondták ki, majd elfogadták az előterjesztett alapszabályokat és megalakították a tisztkart. Al-elnökök lettek: dr. *Szebeny* Antal, *Szemere* Huba országgyűlési képviselők és *Kresz* János. Ellenőr: dr. *Molnár* István. Titkár: *Baranyay* Sándor. Számvizsgálók: *Balassa* Gyula, *Lipovniczky* István és *Eördög* Gyula. Ezenkívül 100 tagból álló választmányt alakítottak.

Baranyay Sándor tett ezután előterjesztést az egyesületi propaganda ügyében és ismertette azokat a kedvezményeket, a melyeket a gazdasági tudósítói kar joggal megkövetelhet. Ezután *Medveczky* Károly tartott előadást a gazdasági tudósítások fontosságáról. Az előadást tetszéssel fogadták. Végül elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszterhez, a kitől a tudósítói kar részére jóindulatu támogatást kérnek. Több kisebb jelentőségű ügy elintézésével a kongresszus véget ért.

Délben lakoma volt a kongresszus tagjainak tiszteletére a Royal-szállóban.

A gazdasági tudósítóknak tehát nagy a panaszuk! Ingyen dolgoznak és azért semmit sem kapnak, de rendelkeznek velük. Legalább fél szabadjegyet igényelnek a vasuton és arravaló szaklapokat. A gazdasági tudósítók tényleg lyukas mogyorót kapnak terhes munkájukért. A rájuk bízott dolgot elvégzik, de arról nem tehet-

nek, hogy maga az adatgyűjtés módja nem sokat érő. Ezt másképp kellene szervezni, de nem akarjuk megbántani a minisztert azzal, hogy eszmét vetünk fel számára, mert a hol tulnag az önérték, nem fogadnak szívesen senkitől tanácsot. De aztán haragszik a miniszter, ha szidják a férczmunkáért. Kívánjuk, hogy a gazdasági tudósítók céljait érjenek, de tartunk attól, hogy maradnak a lyukas mogyorónál. Az adatgyűjtés pedig marad olesó, sok, de rossz.

A pozsonyi sörárpa-vásár.

Junius 7-én tartotta a pozsonyi sörárpavásár-bizottság *Mezey* Gyula kir. tanácsos elnöklete alatt ülését a Köztelek kistermében. A bizottságban részt vettek a rendező északnyugoti vármegyék gazd. egyesületeinek kiküldöttei. Nevezetesen a pozsonyi, nyitra- és bars megyei, ugyszintén a trencsén-, hont-, nógrád- és esztergom megyei egyesületek kiküldöttei.

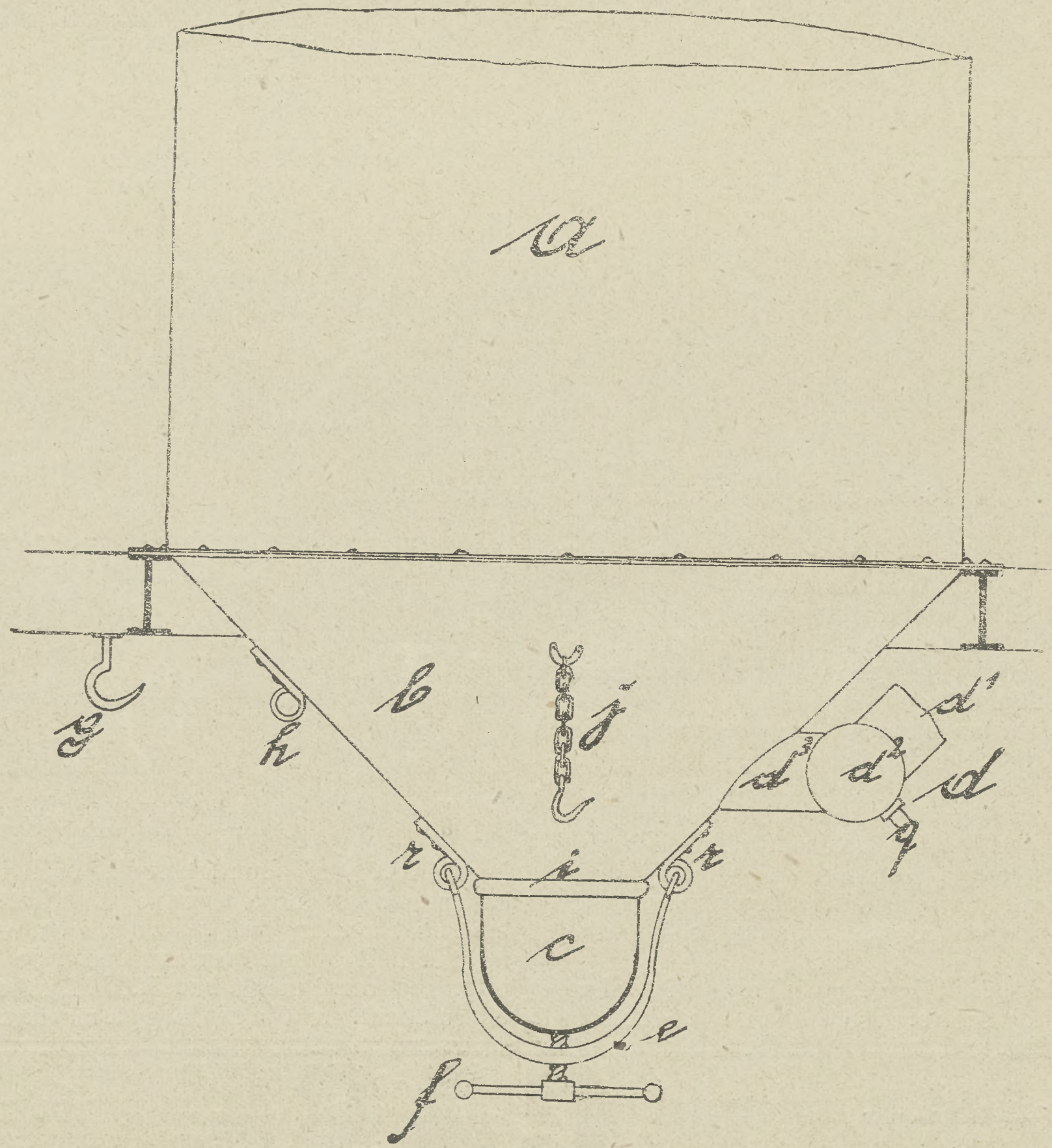
Mezey Gyula, a rendező-bizottság elnöke, viszapillantást vetett a múlt év augusztus 25-én tartott vásárra és kiemelte, hogy a múlt év újabb haladást jelentett a pozsonyi vásár fejlődésében. Viszont a külföld és belföldről egyaránt számosan jelentek meg, jelentékeny kötések is történtek és meglehetősen kielégítő árban. A pozsonyi vásár képezte ki az árakat és ennek hasznát vették azok a gazdák is, akik nem a pozsonyi vásáron tették meg köteéseiket. Minden tapasztalat a mellett szól, hogy ezt a vásárt továbbfejlesszük, tehát jövőre is fenntartsuk. A vásár rendezése 3842 K 95 fillérbe került. Fedezet azonban csak 3432 K 49 fillér volt s így a hiány 408 K 46 fillér, melyet egyelőre a nyitramegyei gazd. egyesület fedezett. A kormány 1000 koronával,

Pozsony városa pedig 500 koronával járult a rendezés költségeihez. A megvizsgált számadásokat a bizottság elfogadván, megállapította az új költségvetést 5800 koronában. Megállapodott abban is, hogy augusztus 14-én rendezend az idei vásárt, ezt pedig szeptember végén megismétli. A rendező-bizottság elnökeivé *Bartal* Aurél és *Mezey* Ernő elnököket választotta meg, bizottsági tagokul pedig a rendező egyesületek kiküldötteit. A pozsonyi, nyitra-, bars-, nógrád- és komáromi egyesületekhez csatlakozásukat bejelentették a trencsén-, esztergom-, sopron- és bács-bodrogmegyei gazdasági egyesületek. A rendezéssel járó szokásos intézkedések megtévése után szöba jött az angol piacnak megszerezése is sörárpa számára, a mire nézve a tárgyalások folyamatban vannak. A kereskedelmi képviselő szervezésére *Mezey* Gyula elnöklésével egy háromtagú bizottság küldetett ki és végül a bizottság meleg elismerését fejezvé ki *Mezey* Gyula a rendező-bizottság elnökének, szíves és fáradhatlan munkásságáért, a mely a sikerekhez nagy tényező volt, az ülés eloszlott.

Stralendorff-féle légáramszellőztető és esurogtató magtár.

Abban a meggyőződésben, hogy úgy magán, mint közgazdasági téren üdvös dolgot művelnek, midőn egy új magtári rendszerre a közfigyelmet felhívni bátorodom, azt az alábbiakban, főbb előnyeinek kiemelésével, részletesen ismertetem.

Ezen új magtári rendszer lényegét egy szabadalmi oltalom alatt álló chilo-szerű magtartó készülék képezi, melynek berendezése lehetővé

85-ik ábra. A légáramszellőztetésre beállított magtartány.

Arankamentes
vagy legalább
arankamentesíthető
Kisarankás

LŐNÖR
és
LŐNÖR

magot

vásárol
a legmagasabb árakon
HALDEK
magnagykereskedése, József főherceg ő. cs. és kir. fensége udvari szállítója
Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

teszi, hogy aránylag igen kis helyen elraktározott nagy mennyiségű magvakat akár légszívás, akár pedig csurogtatás után szellőztessünk.

Belső felosztását illetőleg a magtárban egy alacsony földszinti, egy magasabb emeleti és egy padlásthelyiséget találunk. Az emeleti helyiséget a szorosán egymás mellé sorakozó chiloszerű magtartányok töltik ki, melyek tölcserzerű alsó végeikkel — az ugynevezett leeresztő garatokkal — a padlástot áttörve, lenyulnak az alacsony földszinti helyiségbe.

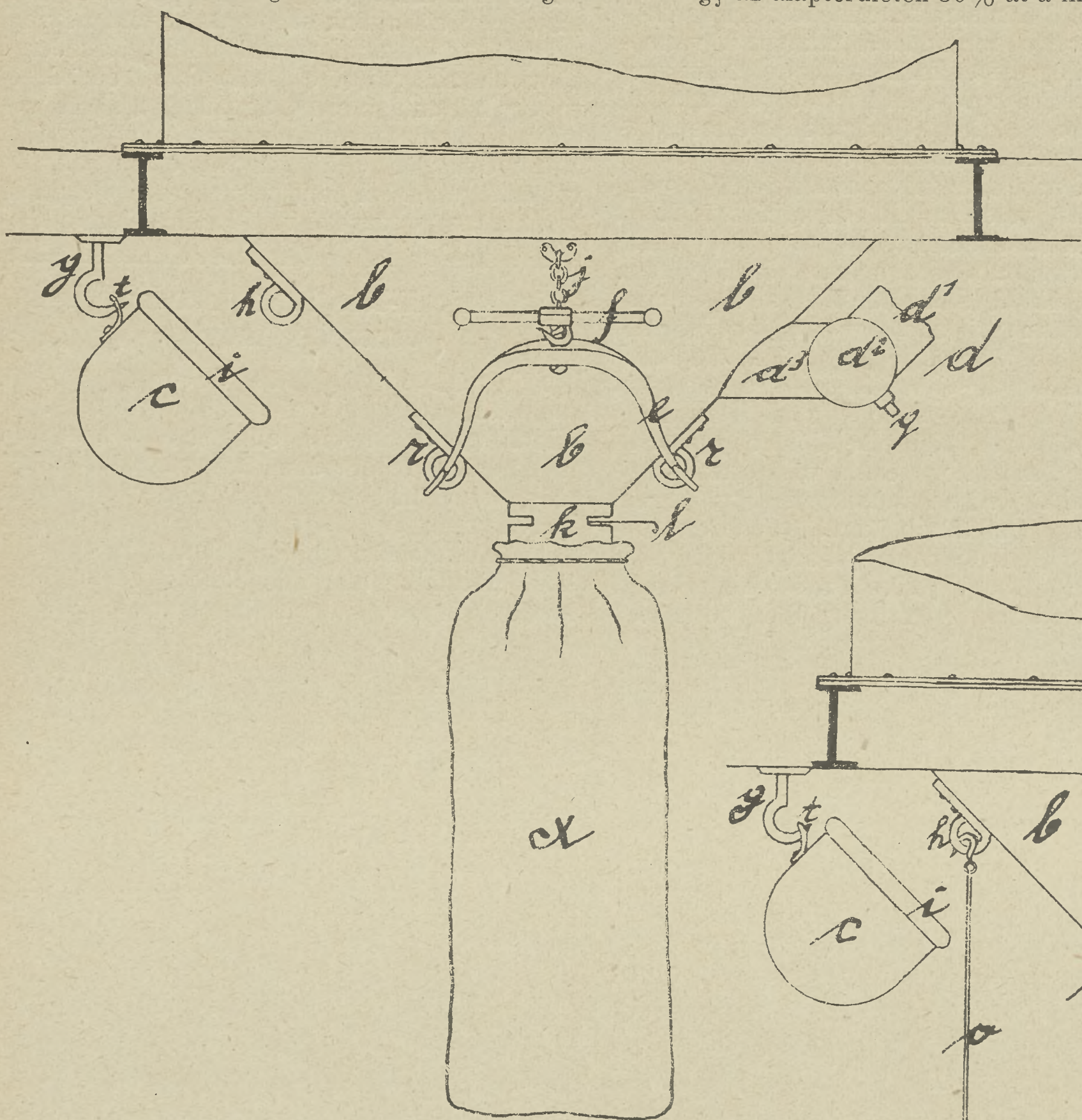
A 85. ábrán a légáramszellőztetésre beállított magtartány látható. „A” a tartány emeleti része, „B” a tölcserzerű leeresztőgarat és „C” a légmentes elzárásra szolgáló záróbura. A levegő-

ama nagy megtakarításra, melyet egy ily magtárnak mindjárt létesítése alkalmával eszközölünk, szemben az ó-rendszerű magtárak építési költségeivel, ami azok térbeli nézeteinek tetemes redukálása folytán áll elő. Ez a megtakarítás 30—50 % s valósággal kaput tár e találmánynak, hogy a gyakorlati életbe bevonuljon. Példaképen vegyünk fel egy oly régi rendszerű magtárt, melynek alapterülete 144 négyszög-méter, föld és eresz közötti magassága 7,5 méter, belső felosztását illetőleg pedig egy földszinti, 3 emeleti és egy padlásthelyiségből áll. Ebben a magtárban nyugodt lélekkel 700 hl. gabonánál aligha fogunk többet elhelyezhetni, minthogy az alapterületek 50 %-át a magvak át-

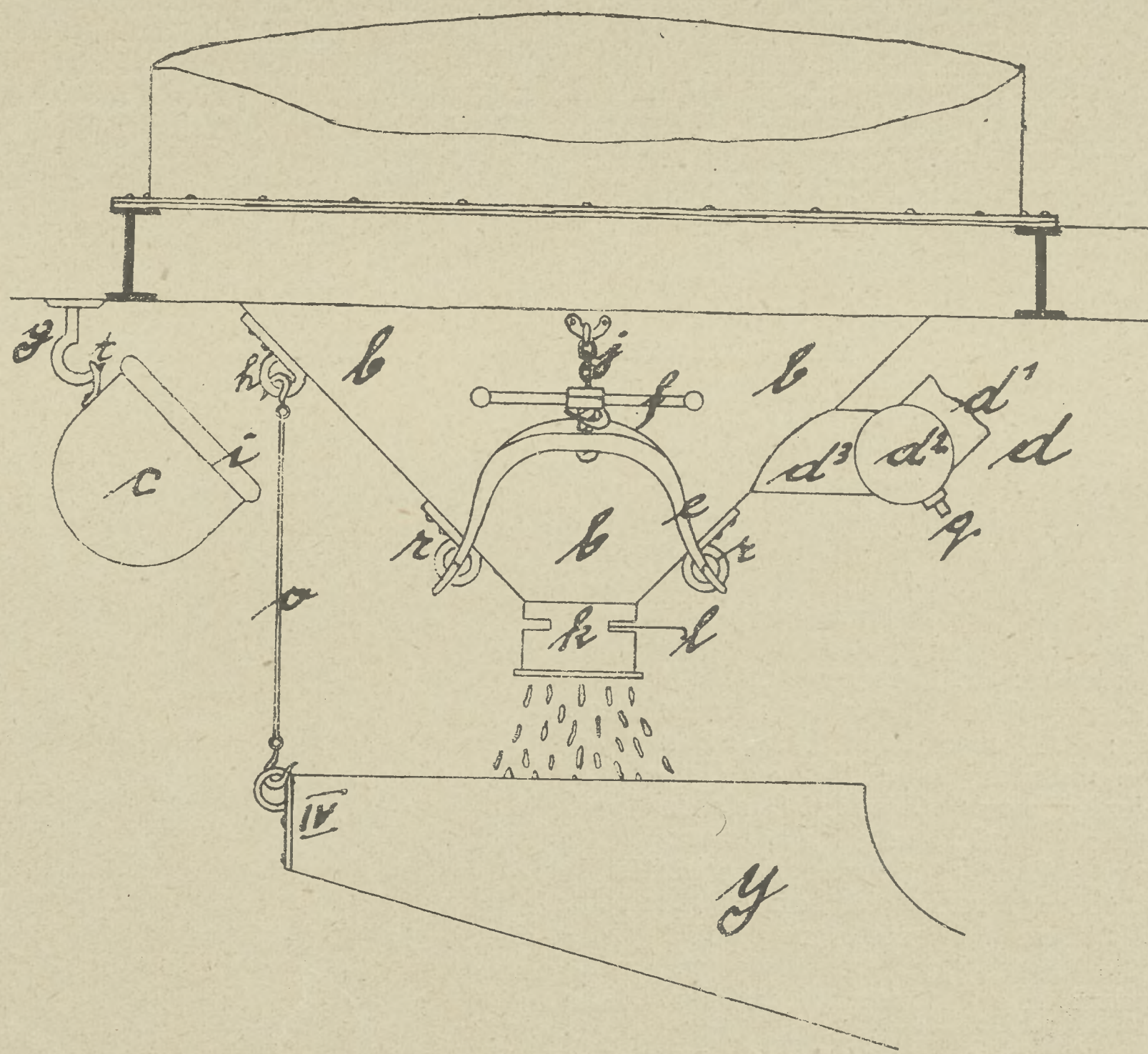
rendszer mellett tizedrésznyi területre szorulnak. A kisebbedési arány a magtartányok magasságának emelésével nagyobbodik.

Még sokkal szembeötlőbbek a magtári élet folyamán fellépő előnyök. Így például a drága és nem is mindig foganatosítható magforgatás helyébe az összehasonlíthatatlanul olcsóbb és tökéletesebb légáramszellőzés (esetleg csurogtatás utján való szellőztetés) lép. Légszívás által a magállomány, tekintet nélkül annak nagyságára, néhány perc alatt, tehát naponta, sőt többször naponta is elvezethető. Czélszerű lesz olyan légszívógépeket alkalmazni, melyek a levegőt szükségképpen nemcsak szívni, hanem fújtatni is tudják, miáltal módot ejthetünk arra, hogy igen nedves időjárás mellett, páramentesített levegőt juttassunk magvaink közé szellőzés alkalmával. Mindazon esetekben, a midőn légszívással nem szellőztethetünk, a tartányokból a magvakat kicsurogtatva, egy rézsut helyzetű csatornával a felvonóhoz, ennek segítségével pedig újra a magtartányba visszük. E körforgás alatt a magállomány szintén átszellőztetik. A légszívógép és a felvonók motorral vagy járgánnyal hajthatók. A rendes méretű malomelevátorok minden 5 méter magasságra, teljes üzem mellett, 1 lóerőt igényelnek.

Nem megvetendő munkamegtakarítás fog mutatkozni a zsákolásnál is, melyek foganatosítását a 86. ábra eléggé megmagyarázza. Tetemes a megtakarítás a magbehordásnál a felvonók foly-

86-ik ábra. A zsákolásra beállított magtartány.

87-ik ábra. A csurogtatásra beállított magtartány.

nek a magtartányon való keresztülszivása a „D”-vel jelölt csövön történik.

A 86. és 87. ábrán látható a magtartány csurgóra állítva és pedig a 86. ábrán zsákolás, a 87. ábrán pedig csurogtatás által való szellőztetés szempontjából.

A magtartányok megtöltését felvonókkal eszközöljük. A földszinti helyiség egy teljesen szabad munkahely, mely felosztva nincsen. A rosta és osztályozó gépeket, valamint a szükség szerinti, egy vagy több önműködő mérleget legczél-szerűbb lesz a padláson és pedig oly módon elhelyezni, hogy ezek, a tartányokkal meg a felvonókkal együtt, egy zárt munkakört képezhesenek.

Megbeszélés tárgyát képező magtári rendszerelőnyeiről szólva, első sorban is utalnom kell

forogatására kell fenntartanunk, azonkívül a gabonarakások és a mennyezett között sok a kihasználhatatlan hely. Ezzel szemben egy ugyancsak ily méretek szerint épült, de ismeretett rendszerű magtárban 7200 hl. gabona fog elférni, ami annyit jelent, hogy a magtárak ezen

tán, minthogy 80 - 85 kg.-os zsákokat nem kell háton felhordani az emeleti helyiségekbe. A fuvaroknak nem kell sokáig a magtár előtt vesztegelniök, a magtári veszteség a minimumra apad, az egérkárók — melyeket egyes német malomtulajdonosok, szerényebb kontingensű malmok-

Az 51824. számú és 19611. számú

CASE

automatikus aczélcseplőkészlet gőzeke

kiállítva lesznek a

TATTERSALL

kiállításon junius 5—10. közt.

Vezérképviselő:

HAHN ARTHUR Budapest, Üllői-ut 52/b.

nál is, 2—3000 márkára becsülnek évente — teljesen megszűnnek.

Egyaránt fontos ezen ujtás ugy a mezőgazdákra, mint a malomtulajdonosokra, mint pedig az óceánjáró gabonaszállító hajókra vonatkozólag. Utóbbiak rakományaikkal gyakran hónapszámra nem rakodhatnak ki, minek eredményeképpen bizony sokszor minőségileg alászállott gabonát kénytelenek partra rakni.

Végre még utalnom kell az előzőkben ösmeretett magtárnak a közel jövőben érvényesülhető nagy közgazdasági fontosságára, a mennyiben az különösen alkalmas arra, hogy a gabonaközraktáraknak már elodázhatatlan megvalósításánál figyelembe jöjjön.

Báró Stralendorff Gyula.

Séta a gépkiallításán.

Az állatkiallítással kapcsolatosan nagyszabású gépkiallítás is lett rendezve. Hiu törekvés lenne leírni minden kiállítónak csak főbb gépeit is, a helyes czél jelen esetben csak az lehet, hogy az ujdonságokról röviden beszámoljunk.

A tárcsás boronákkal kezdjük. Mióta a Campbell-féle új földmívelési tanok nálunk is ismertté lettek, azóta a tárcsás boronák en vogue vannak. Alig van gyáros, a kinek tárcsás boronája ne lenne, de mégis első helyen említünk meg nem egy gyárat, hanem egy gazdát, a ki a tárcsás boronákat átalakította és uradalmi műhelyében eladásra gyártja is. Ez gr. Teleki Arvéd. Szükségtelen, hogy körülményesebben leírjuk őt. Tudja mindenki róla azt, hogy egy tetőtől-talpig ügyes és kitűnő gyakorlati gazda, a ki e mellett pompás üzletember is. Mint nagy műveltségű gazda nemcsak halad a korrallal, de uttörő vezéreink közé emelkedett föl. Ő azt találta praxisában, hogy az egyszerű tárcsás borona ugy, a hogyan Amerikából kapta, az ő kötött földein nem végez kívánatos munkát, s ez okból az egyszerű tárcsás borona helyét két soros erősebben szerkesztett oly gépet alkotott, a mely jól beválván, oly sok oldalról kértek tőle ily eszközt, hogy jónak látta ennek rendszeres gyártására berendezkedni. Gr. Teleki Arvéd egyszerű smint csöves hengereket is gyárt és egy soros tőkapákat, ugyszinté tojásköltő gépeket. A gyáros gróf csak oly előzékenyen és kedvesen adta meg a kiállításon a tömérdek érdeklődőnek a fölvilágosításokat, mint bármely gyáros és nevetve nyilvánította ki, hogy bele éli magát a vígész szerepébe. Tárcsás boronákat és Campbell talajtömitőket láttunk még Bächer és Melichar, Clayton és Shuttleworth, Kühne, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete és Mac Cormicknál. Meg kell jegyezni, hogy az amerikai rendszerű tárcsás boronák csak lazább földeken működnek kifogástalanul.

A tárcsás boronák mellett majdnem mindenütt ott láttuk a Campbell-féle talajtömitőket, a melyek hasznosságáról nálunk még kevés gazda győződhetett meg. A vélemények nagyon megoszlanak fölé. Nagyon sokan vannak, a kik semmit sem várnak ezen eszköztől, viszont vannak, a kik lelkesednek érte.

2 dolog dominált a gépkiallításán. A gőzekék és a motorok. Kettős rendszerű gőzekéssel megjelentek Fowler és Társa, Kemna, Ganz és Társa és az állami gépgyár. Fowler mint ujdonságot a tarlóhántó eszközt is bemutatta, a melylyel 80 holdat is lehet egy nap 3—5 hüvelykre megmivelni. Erről az eszközről azok, a kik működését láthatták, nagy dicsérettel nyilatkoztak.

A Kemna-féle ujtás, forró gőzeke tulhevített gőzzel, a szakkörök kritikájára vár. Ganz és Társa és az Állami gépgyár gőzekéi most teszik meg szárnypróbáikat a magyar gőzeke piac meghódítására.

Magánjáró gőzekéket is láthattunk a kiállításon, így az Első magyar gépgyárat, a mely legtöbbször lépett fel, és a Case-féle amerikai rendszerű, a melynek szerkezetén sok amerikai originalitás van. Nem volt módunkban közelebbi adatokat szerezni róla.

Hogy a Nicholson-féle magánjáró, keresztül tudott-e már esni a sok gyermek betegségén, azt szinte nem tudjuk.

A kis fogatos ekék közül a Jurenák-féle keltett figyelmet, melyet Kühne gyárt. Ez az eke rendkívül egyszerű és tömérdek praktikus ujtás van rajta. Hibája az, hogy drágán adják, a mi terjedésének kerékkötője.

A gőzekék mellett a benzín és nyersolaj motorok nyomták reá típusukat a gépkiallításra. Nyersolaj és benzín motort majdnem minden gépkiallító bemutatott. A stabil és mobil nyersolaj motorok mind szélesebb körű felhasználásra találnak a gazdaságban.

A takarmányaprító gépek működésbe hozásánál erősen szorítják ki a járgányokat és a gőzgépet, a kiscsúszók pedig előszeretettel vásárolják, a nyersolaj motorokat cséplésre, a melyet maguk gépész nélkül kezelnek. Ganz és Társa, Podvinecz és Heiszler, a Mayer-gépgyár, Szabó Emil és Társa és Wohanka vonták magukra leginkább a figyelmet.

A vetőgépekben nevezetes ujtás, hogy a sorvetést műtrágyaszóróval kombinálták Bächer és Melichar és az Államvasutak gépgyára. Ezen ujtás örvendetes, mert a terhes műtrágyaszórás költségeit megkímélhetjük.

Szenzációs ujtás Bächer és Melichar amerikai burgonyaszedő ekéje. Nincs azon más ujtás csak az, hogy egy rokkán szerkezet időnként erősen zár a gereblyén és ezzel elválasztódik a burgonya a földből. Hiszen épen az volt a hiba a régi rendszereknél, hogy ez az elválasztás nagyon hibás volt. Valódi Columbus tojása.

Meglehetősen figyelmet keltettek Hahn Artur Lanz-féle szepératorai tejkötözés, a melyek olcsóságuk, zajtalan működésük és könnyen hajtásukkal tűntek ki.

Amerikai négyzetes kukorica ültetőt, és dupla fogatos kapákat Bächer és Melichar, valamint Mac Cormick mutattak be. Ezekkel a gépekkel a gazdák most kezdenek működni Magyarországon nagyon kielégítő eredménnyel. A kukorica mívelés költségeit a gépek nagyon leszállítják.

A Bächer és Melichar gyáros cég nagyon érdekes ujtást mutatott be a Johnston-féle kopatagépen. Egy emeltyűvel pillanat alatt lehet a működést megállítani és szállításra kész állapotba tenni, egy másik mozdulattal, működésbe hozni és lefektetni a kasza szerkezetét.

A kéveköto aratógépek nagyon szépen voltak reprezentálva. Magyarországon nagyon terjednek, és meg is érdemlik, mert szabatos, gyönyörű munkát végeznek. Az aratósztrájk ismeretlenné fog válni, ha a gépek kellőleg elterjednek.

De a cséplőgépek munkásainak számát is mód nélkül apaszthatja a Case-féle amerikai cséplőgép, a melyet Hahn Artur csak illusztrációkon volt képes bemutatni, mert szállítása elkésett. Naponta állítólágg 300—400 mm. gabonát csépel, nem kell hozzá csak 8 ember, mert magat, maga mázsál, szalmát, pelyvát kifújja

nagy távolságra s egészen aczélból van. A munkások nagy béremelésekkel belekergetnek bennünket az amerikai gépek használatába. Mindenki segít magán, a hogyan tud. O.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Ló lábgörcs herélés következtében.

Egy értékes 3 éves mén csikóm herélés következtében mindkét hátulsó lábába nagy mérvű merevséget (görcsöt) kapott.

Kérem sziveskedjenek tudatni tapasztalataik alapján, hogy ezen baj egyáltalán mulandó-e?

Minő gyógykezelés mellett lehetne a görcsöt megszüntetni.

G. R.

Kérdés. Mit kell tenni a luczernaböde és álczája ellen?

E lapok ez évi 19-ik számában Várad Szabó János ur közzétett cikkében „Takarmánytermelés az alföldi száraz viszonyok között“ a luczernában fellépni szokott luczernaböde ellen valami zacskókat emleget, a melyekkel ezen kártevő rovarokat összefogja.

Miután én is nagyobb területen luczernát termeszték és nálam is a luczernában a luczernaböde és álczája roppant nagy károkat csinál már évek óta, óhajtanám tudni, hol lehetne ily zacskókat kapni és hogyan kell őket kezelni?

Próbáltam magam is mindenféle szerrel ellenük küzdeni, de siker nélkül.

H. A.

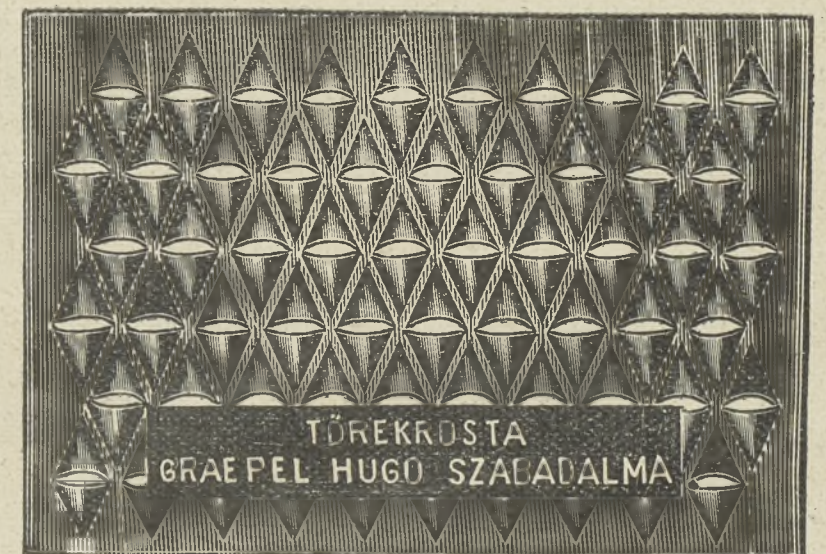
Kérdés. Vértrágya a hűtőben. Az ország egyik legnagyobb városában levő vágóhídi vérhulladékot dolgozom fel trágyává a

Graepel Hugó

betéti társaság.

Malomépítéset, gép- és rostalemezgyár.
Marchall Sons, Co. Ltd. Vezérügynöksége.

Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Ajánlja:

Gőzcséplőkészleteit, malomgépeit, egész malomberendezéseket, lyukasztott lemezeket.

Szabadalm. Graepel-féle lemeztörekrostáit.

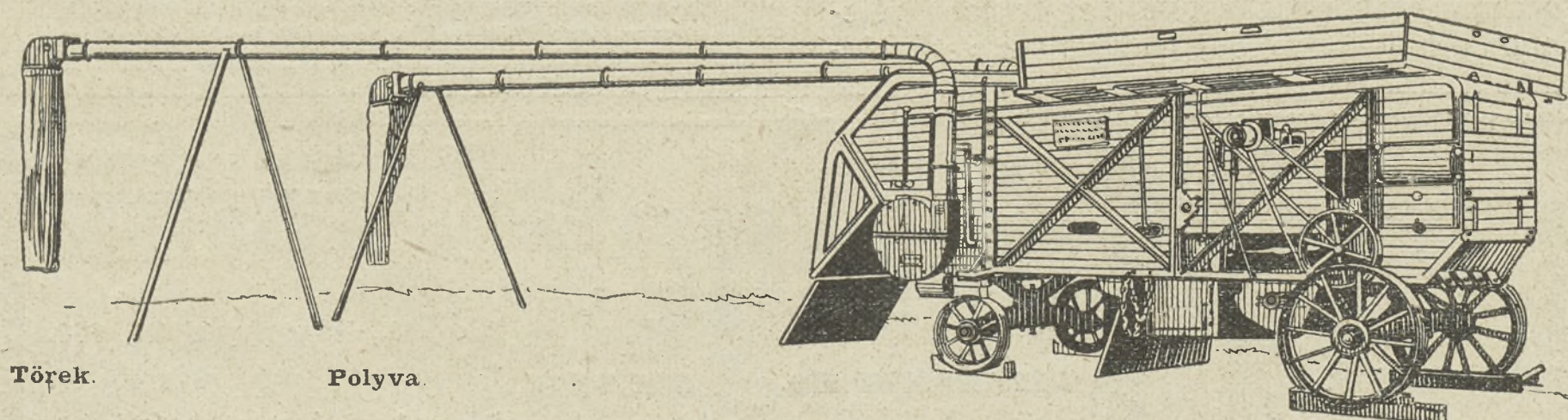
20.000-nél több kifogástalan üzemben.

Árjegyzék, leírás, minta kívánatra ingyen és bérmentve.

Szabadalmazott polyva- és törek-elfuvó készülék

minden irányba forgatható karokkal.

Nagy munkás-megtakarítás! Kényelmes portalan cséplés! Pormentes tiszta polyva!

Legtökéletesebb rendszerű gőzcséplő készletek.

Szabadalmazott WELGER-féle SZALMAPRÉSELEVÁTOROK, UTIMOZDONYOK.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19.

Jutányos árak. Kedvező feltételek. Teljes jótállás.

czélből, hogy a drága légenytrágyát (chilisalétrom vagy kénkavas ammonium) mellőzhessem; nagy bajban vagyok azonban, nem tudom, hogy ezt a szárított vértrágyát miképpen kell felhasználni? Az idevonatkozó művek, melyek kezeim közé kerültek, praktikus utmutatást nem nyújtanak, nemkülönösen az én czéljaimnak megfelelő, a mennyiben 70 hold homoki szőlő műtrágyázásáról van szó és a szőlő mellett a szántóföldi növények alá is szeretném alkalmazni e trágyát.

Az ügy sürgős és közérdekű voltánál fogva — hiszen a szőlő virágzásának már itt az ideje — kérem t. gazdatársaimat, hogy közölni sziveskedjenek e lapok útján, hogy mennyit adjak a vértrágyából holdankint (1200 négyszögm.) mikor szórjam el, alá kell-e rakni, egyszerre szórjam-e el az egész adagot, vagy két részben, mint a chilisalétromot szoktuk? Megjegyzem, hogy ez a feldolgozott vér olyan kemény, mint a kő s most a csöves tengeri darálón őrltettem, de ez végtelenül lassu munka. Azt is jelezni kell, hogy szőlőm holdankint és minden évben 250 kg. szuperfoszfátot és 250 kg. 40 % kálisót kap, istállótrágyát pedig minden harmadik évben 250—300 mm.

Milyen gép, milyen daráló vagy őrlőmalom volna alkalmas e szárított vértrágya elaprózására?

Az ideai fagy tönkretette a termésemet, a hajtások tehát egy hóval fiatalabbak, mint a normális körülmények közt — kérdés tehát, hogy ez a légenytrágya nem-e eredményezi azt, hogy a rügyek éretlenül mennek télbe s nem-e teszek kárt, ha pl. 100—150 kg.-mot adagolok a vértrágyából holdankint?

Sz. B.

Kérdés. *Ki tett próbát a Kozsisek-féle repceirtó-géppel?*

Gazdaságomban, melyet a mult évben vettem át, a vadrepce oly rendkívüli mértékben el van hatalmasodva, hogy az ellen kénytelen vagyok energikusan védekezni.

Van-e már Kozsisek-féle vadrepceirtó-gép Magyarországon valamely gazdaságban bevezetve, s ha igen, milyen tapasztalatok érettek el azzal? Érdemes-e azt beszerezni, illetve czéljának meg-e felel?

R. J.

Felelet. *Rugós ló patkolása* című kérdésre.

1. Mivel egy 4 éves lóról van szó, semmi esetre sem tanácsolhatnám a kalodába való állítást, döntést, vagy ehez hasonló erőszakos eljárást, mert ezek az utolsó eszközök s teljesen elrontják s örökre csökönnyössé teszik a lovat! A helyes

eljárás a következő: A patkolandó ló alaposan ki lesz fásasztva, lonzolás vagy lovaglás erős vágtában negyed óra mulva teljesen kimerítik a lovat, mely ily állapotban azonnal a kovácsmühely elé hozandó, egy erős kötőfékkel lehetőleg magas és rövidre kötjük a fejét, mielőtt felső ajkára egy kötélt pipát alkalmazunk; a ló farkába egy darab kötélből hurkot kötünk, melyen keresztül egy másik hosszú kötelet húzzunk, egyik végét a patkolandó láb csüdjén megerősítve, míg a másik végét egy erős ember hátra s ez által felfelé húzza, egy másik, ugyancsak erős ember pedig rendes szokás szerint felfogja a lábat.

A kifárasztás kocsiba fogva is történhetik, de sokkal több időt vesz igénybe.

Ha a ló e módszer alkalmazásával sem volna patkolható, jele, hogy a kifárasztás nem volt elégséges és megismétlendő *Bethlenfalvy.*

2. A lónak ezen rossz szokását leszoktatni nehéz, de némi türelemmel és különösen jó bánásmóddal és következetességgel lehetséges, különösen ha a ló még fiatal, s ezen rossz szokása, minden bizonnyal csak előbbi tulajdonosánál kapott durva bánásmódtól ered; le lehet még szoktatni az által, hogy az istállóban, — legjobban lóápolója teheti meg, mivel ezt a ló ösmeri — óvatosan, a lovat többször megvergetve, előlről a hátulsó lábait felé simitva, először csak megfogja hátulsó lábát, s ha ezt idővel engedi, felpróbálja azt emelni is. Hogy ha már ennyire jutott, s a lábát engedi felemelni és csendesesen áll, egy db. fával később kalapácsal, kopogtatni kell a patát, hogy így lassan hozzászokják a patkoláshoz. Ezen procedurák alatt, egy más ember a ló fejénél áll s szóval csendesítse azt, mindenkor egy kézen álló szakasztóból zabot ad a lónak, de csak akkor, ha jó viselte magát. Ez a módszer fáradhatatlanul naponta többször több időn át megismételve biztos eredményt nyújt.

Ha azonban a ló patkolása okvetlen azonnal szükséges, úgy veszünk egy hosszú keskeny longeot, csinálunk egy hurkot az egyik végébe s azt nyitva földre téve bele léptetjük a lovat a megpatkolandó lábával s aztán a hurkot meghuzva, a longe másik végét egy fentlevő gerendán át dobva (padlásgerenda vagy más) s így a ló lábát felhuzzuk, a mellett azonban a kötőféknél fogva is megkötjük. Ha így meg is patkoltuk a lovat szükségből, mégis ajánlom ezután az előbbi módszer alkalmazását. Van még az ugynevezett Balassa-féle módszer, de azt itt leírni hosszadalmas volna, s rendkívüli ügyesség és tapasztalat is kell hozzá.

V. K.

Felelet. *Későn kelő burgonya* című kérdésre.

Több mint valószínű, hogy burgonya vetőmagja a gyűrű betegség, vagyis a Fusariumok által fertőzve van; mert épen az a jellemző sajátsága, a fusarium által megtámadott burgonya gumója feltűnő lustán kel; de azért ki fog kelni és gyorsan nőni, csak aztán júliusban ne jöjjön reá a leforrázás — mert ez a külső jele a beteg burgonyának.

Felelet. *Ugarművelés grubberekkel* című kérdése.

Tiszta ugart Magyarországon már nem sokat látunk, de magasabb gabonaáraknál érdemes ahhoz visszatérni, azért is, mert némely vidéken a perje (taraczk) tiszta ugar mellőzésével képes tönkretenni a termelést. A kérdés az, hogy maradjunk-e annál a módnál, a mint eddig tettük, vagyis 3-szor szántást adva meg a másodikat és harmadikat már nem ekével, hanem grubberekkel vagy a hogy másutt nevezik extirpátorokkal — kultivátorokkal — kaparókkal műveljük meg. Az én tapasztalatom eddig odaterjedt, hogy a harmadik szántást egészen jól lehet helyettesíteni grubberrel, mert a vetőszántásnak czélja nem más, mint a föld sekély felső rétegeinek porhanyóvá tétele. Ez okból a vetőszántást

tást rendszeren mellőztem és kárát nem tapasztaltam. De hogy a forgató-szántás, — tehát a másodikat is grubberekkel végezzem, előttem no-vum, de azért nem itélem el, sőt e fölvetett eszmét felfogom karolni, és meg fogom próbálni. Annnyival is inkább, mert szomszédomban egy Németországtól származó bérlő még radikálisabban jár el. Ő a tiszta ugar alá még ősszel szánt, — tavasszal megformálja és meghengerezi, — és a nyár folyamán 3-szor dolgozza meg a grubberrel a nélkül, hogy egyszer is felszántaná. Ugy látom, hogy földjei gazmentesek és porhanyók és a termései is jók szoktak lenni.

Sándor Ernő.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnok-megyében. A mult heti értesítésemben még kívánatosnak, sőt szükségesnek jelzett bő eső kis részben bekövetkezett. E hó 5 estétől éjfél tájig volt e vidéken 6-ikán kelve 7 millitől különböző helyeken a megye keleti és déli részén 12 milliig terjedő eső. A megyeterület közepe táján, nyugoti és éjszaknyugoti részén pedig ennél bővebb esőzés. Azt vélte még a leggyakorlatibb gazda is, hogy a május végi esőzés után, ha még rövid időn belül újabb eső éri a kalászosok, a mennyiben az még az elcsigázot ritka buzáknál még lehetséges, az elég szépen kikelt tavaszi kalászosoknál a fejlődés rohamos lesz. A buzáknál a lehető fejlődés be is következett, valamint a zabnál is, az árpáknál ez nem következett be, holott ez a május régi esők előtt csupán a szárazságot látszott sinlelni, sőt fejlődés helyett folyton hanyatlik. Vizsgálva az okot kitűnt az árpák különösen a később érő sörárpák nagy mérvű rozsdásodása, különösen a tavaszi szántásban levők. Buzán, zaban is már erősen látszik a rozstda. Mutatványul küldök árpa levelet. Most már valóban kétségbe lehet esni a terméseredménye iránt, mert a kalászosoknál ami kevés várható volt az is a tönkremenésnek néz elébe. Ami lehető termésnek ígérkezett, az is a rozstda miatt csak silány, aszotszemű, a remélnél is sokkal kevesebb mennyiségű leend. De hát honnan is eredt a rozstda, mikor az egész tavasz száraz, igaz azonban, hogy hideg fagyos, de csapadék nélkül volt. Jásznagykunszolnokmegye 10/VI. 1909. N.

A magyar gazdaszövetség folyó hó 8-án tartotta meg Bujanovics Sándor, majd Pallavicini Ede örgróf elnöklésével ülését. Bujanovics Sandor elnök az ülés megnyitása után meleg szavakban üdvözölte Kodolányi Antalt írói működésének ötven éves évfordulója alkalmából. Majd a jelentkezett új tagok fölvétele után Palkert Alajos terjesztette elő a Nemzetközi Gazdaszövetség ügyében Bécsben és Berlinben tett eljárásainak eredményét, jelezvén, hogy mindenütt a legnagyobb rokonérzéssel fogadták a gondolatot, hogy Budapest székhellyel az összes kulturországok gazdaszervezetét magába foglaló középponti szövetség létesíttessék, az előterjesztést Bernát István egészítette ki, a tervre szintén kedvező müncheni tapasztalataival. Az igazgatóválasztmány örömmel vette tudomásul az előterjesztéseket s bizottságot küldött ki, mely előkészíti az ügyet az ősz előtt egybehivandó nemzetközi tanácskozásra, melyre Németország, Ausztria és Svájc képviselőit hívja meg. Majd a

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipócsi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a
budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek első sorozata f. évi július hó 7-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:

GARVENSWERKE

Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsquai No. 130.
Városi mintaraktár. Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

APRÓK.

hőmesteád-javaslat ügyében elfogadta a választmány a kiküldött bizottság előterjesztéseit. Bernát István igazgató kijelentette, hogy beszerezte a washingtoni képviselőházban legutóbb a fedezetlen határidőzlet ellen Scott és Henry által beterjesztett javaslatot. Meskó Pál titkár bemutatta a junius 23-án Paliuson tartandó közgyűlés napirendjét és előkészületét. Végül megállapították a közgyűlés elé terjesztendő alapszabálymódosítás szövegét s Melnár István dr. gazdaköri felügyelő jelentésének előterjesztése után az ülés véget ért.

Borgazdasági kurzusok. A földművelési miniszter rendeletére lelkészek és néptanítók számára a jelentkezésekhez képest egy, esetleg két kurzust rendeznek augusztus hó 2-ikától 14-éig és augusztus 16-tól 28-ig. Ezeknek a kurzusoknak az a céljuk, hogy a résztvevők az okserü borkezelésre vonatkozó ismereteket elsajátítsák és e téren gyakorlati jártasságra tegyenek szert. A kurzust a budafoki pinczemesteri iskolában rendezik. Csak olyan lelkészeket és néptanítókat vesznek föl, a kik hegyvidéki községekben működnek, a hol a lakosság legfontosabb kereseti forrása a szőlőművelés. A kurzusra felveendő lelkészek és tanítók 70 korona átalányt kapnak. A lelkészek közvetlenül a minisztériumhoz, a tanítók pedig azon vármegye tanfelügyelője útján terjesztik föl kérvényüket, a hol működnek. Legkésőbb július 15-ikéig a kérvényt a miniszterhez czimezve be kell adni.

Magyarország szesztermelése. A magyar korona országainak ez év áprilisban, valamint 1908 szeptemberétől bezárólag ez év április végéig terjedő időszakban való szesztermeléséről és szeszforgalmáról a következő végleges kimutatást közlik:

Termelési adó alá eső szeszfőzők termelésre bejelentettek áprilisban 2248 hektolitert, a múlt év ugyane hónapjában elért eredményhez képest 1220 hektoliterrel többet; a főntemlitett időszakban 76.391 (+ 43.269) hektolitert. Fogyasztási adó: Termelték a szeszfőzőkben áprilisban 93.509 (- 16.395) hektolitert, az említett időszakban 818.124 (- 93.466) hektolitert. Bevételtek fogyasztási adóval terhelten szabadraktárakká nyilvánított szeszfinomítóban és szabadraktárakban áprilisban 53.276 (- 683) hektoliter kontingenst, 4675 (- 3218) hektoliter exkontingenst, összesen 57.951 (- 3901) hektolitert, az említett időszakban 411.305 (- 28.191) hektoliter kontingenst és 45.700 (- 13.816) exkontingenst, összesen 457.005 (- 42.007) hektolitert. Elszállítottak a főntemlitett vállalatokból: 1. A fogyasztási adó lefizetése mellett áprilisban 57.082 (- 7863) hektoliter kontingenst és 111 (- 8509) hektoliter exkontingenst, összesen 57.193 (- 16.372) hektolitert, az említett időszakban 438.210 (- 124.972) hektoliter kontingenst és 30.662 (- 26.977) hektoliter exkontingenst, összesen 468.876 (- 151.949) hektolitert. 2. A fogyasztási adóval terhelten: a) magyar korona országában levő vállalatok részére áprilisban 53.518 (+ 67) hektoliter kontingenst és 5019 (- 1777) hektoliter exkontingenst, összesen 58.597 (- 1710) hektolitert, az említett időszakban 426.663 (- 27.429) hektoliter kontingenst és 44.215 (- 14.657) hektoliter exkontingenst, összesen 470.878 (- 42.086) hektoliter; b) a vámvonalon át való kivitelre áprilisban 126 (- 974) hektoliter exkontingenst, az említett időszakban 2237 (- 2682) hektoliter exkontingenst; c) másnemű adómentes fölhasználatra áprilisban 2804 (- 363) hektoliter kontingenst és 9981 (- 558) hektoliter exkontingenst, összesen 12.785 (- 921) hektolitert, az említett időszakban 25.468 (- 676) hektoliter kontingenst és 80.948 (- 2072) hektoliter exkontingenst, összesen 106.416 (- 2748) hektolitert. Kezdőleges szesz készlet az 1908-9. termelési időszak kezdetén, 1908 szeptember 1-én a kisebbik adótétel mellett 48.873 hektoliter, 42 liter, a nagyobb adótétel mellett 51.576 hektoliter, 86 liter. Fönmaradt szesz készlet az 1908-9. termelési időszak II. negyedének végén 244.898 hektoliter.

Kartellen kívül

zsák, kévekötő, szőlőkötő-fonal, dohányzsinog, ponyva és mindenféle gazdasági cikkek kaphatók: **Friedmann József, Budapest, VI., Dávid-utcza 4.**

A tengerentuli kukorica import. — Az Egyesült Államok és Argentina millió és millió m. m. kukoriczát szállít a nyugoteurópai államokba. A szállított tengerentuli kukoriczára azonban nagy a panasz, hogy megfülled a hajókban és csiraképességéből sokat veszít, minek folytán csalamádé termelésnél ez a vetőmagban nagy veszteséget jelent. Rendszerint 50% a csirázóképességben beálló veszteség s csak kivételesen 70-75%. A dunai kukoriczák csak 10%-ot vesztenek a csirázásnál. A londoni Corn Trade Association e tárgyban nemzetközi értekezletet hitt egybe. Ezen tárgyalták, hogy a tett vizsgálatok szerint már jónak mondható oly kukoricza szállítvány, a melyben 20% a víznedvesség tartalom, holott a rendesen szárított kukoriczáé csak 10-12½. E miatt örökös az átvételi pörök.

A chili salétrom kereskedelmi méretei. 1908-ban 42,921.267 spanyol mázsa salétromot állítottak elő. Exportáltak 1908-ban 44,587.177 mázsát, 8 és fél millió mázsával többet, mint az elmúlt évben. Ebből Nagy-Britannia és Európába vittek 14,921.000 mázsát, Amerika keleti partjára 6,428.000 mázsát, a nyugoti partjára 802.000 mázsát. Fölhasználtak: Németország 14,134.000 mázsát, Nagy-Britannia 2,417.000 mázsát, Franciaország 6,189.000 mázsát, az amerikai Egyesült-Államok 6,387.000 mázsát. Az osztrák és magyar fogyasztás a németbe van kebelezve; külön kimutatva nincs. A salétrom fogyasztása rendkívüli módon emelkedik. Magyarországon is most már rohamos az emelkedés. A salétromtelepek kimerülése egyhamar nem valószínű, azt a hirt, hogy a salétromtelepek Chileben kimerülnek a norvég mesterséges salétromgyárosok hozták saját érdekükben forgalomba

A fakonserválás ausztráliai módra. Ausztráliában Powellizung Prozen néven egy eljárás jött divatba, a melynek célja az épület és műfa raktáron tartási idejének meghosszabbításának és tartósságának emelése és a földi és vízi zavarok kártételeivel szemben megóvása. Az ausztráliai kormány több évi kísérletezés után most magá állítja föl a konserváló-telepeket. Az eljárás az, hogy a fát sacharin-oldatban főzik, miáltal azzal telítve lesz. A főzés után mesterségesen szárítják gőzkamarákban és a fa a felhasználásra nyomban alkalmassá vált, a nélkül, hogy a frissen vágott fa repedne vagy megvetemedne. 25%-al könnyebb 50%-al szilárdabb lesz. A telítés folytán sűrűbbé válik és a nedvességet ennek folytán nehezebben veszi be. Mázolásokon 40%-al kevesebb festék kell. Rugalmasabb is lesz de nevezetes előnye, hogy a szű nem rágja. 100 négyzetláb (1a vastag) telítése 4 shillingbe (ára 5 koronába) kerül. A sacharin tehát másra is jó lesz, nemcsak az emberek csalására.

Készáru-tőzsde 1909. június hó 11-én.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestben		100 kilogramm készpénz ára Budapestben	
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	—	79	32.50
"	76	31.35	80	32.80
"	77	32.15	81	32.80
"	78	32.35	82	—
Fehérmegyei	75	—	79	31.55
"	76	31.10	80	33.3
"	77	31.90	81	—
"	78	31.95	82	—
Pestvidéki	74	—	78	—
"	75	—	79	32.10
"	76	31.65	80	32.40
"	77	32.40	81	32.45
Bánsági	74	—	78	—
"	75	—	79	32.55
"	76	31.50	80	32.85
"	77	31.05	81	33.40
Bácskai	74	—	78	—
"	75	—	79	31.65
"	76	31.60	80	32.50
"	77	31.60	81	32.55
Rozs elsőrendű új				20.95
középmínőségű (új)				20.85
Árpa takarmányárú, elsőrendű				17.70
másodrendű				17.10
Köles				—
Zab elsőrendű (új)				17.60
középmínőségű (új)				18.05
Tengeri belföldi				15.80
román v. bolgár				12.90
Repczékáposzta				—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos**

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt héten is állandóan elég élénk volt a vetőmagvak kereslete. Kétség kívül a vetésnek nagyon kedvező jelenlegi időjárás következtében még élénkebb volt, mint tavaly ilyenkor. Nagyobb kelendőségét láttuk a tarlórépamagnak, továbbá a korai tengeri, fehér köles-, muhar-, pohánka- és mustármagnak. Ellenben lucernamagot, cukorcirokot s takarmányrépamagot az előrehaladott időszakra megfelelőleg kevésbé kerestek. Az árak legutóbbi tudósításaink óta nem változtak.

Jegyzések nyersáruért 100 kilogrammonként:

Luczerna világos szemű	136—140 K
Luczerna barnás szemű	115—120 »
Magyar lóhere természetű aranka-mentes	130—135 »
Magyar lóhere, mely arankától megtisztítható	115—125 »
Magyar lóhere nagyaránkás	100—110 »
Biborhere	42—44 »
Baltaczim	32—30 »

Szesz.

A szeszüzletben e héten élénkebb forgalom uralkodott és több kelt el azonnali és későbbi szállításra a legutóbbi zárlatjegyzés szerint.

Elkelt finomított szesz adózva 174 K, adózatlanul 55 K-ig nagyban helybeli finomítottól, míg ellenben vidéki finomítottól és másodkéztől olcsóbb-árak mellett ajánlottak.

Élesztőszesz 172.50 K-ig adózva és 53.50 K-ig adózatlanul kelt el felsőmagyarországi vevők által vásárolva.

Denaturált szesz nagyban hordóval együtt 48—49 koronáig kelt el kötésre tartott vételkedv mellett.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 47 kor., máig volt ajánlva fix árban és 2.50—3 kor. jegyzésen alól.

Finomított szesz új campagnában szállítva élénk vételkedv tárgyát képezi.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 51.52—52.50 K.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	174.50—174.50 K
Finomított szesz adózatlan	55.50—55.50 »
Élesztőszesz adózva	172.25—172.50 »
Élesztőszesz adózatlan	53.25—53.50 »
Nyersszesz adózva	172.50—172.50 »
Denaturált szesz	49—49.50 »

Kimutatás

a hazai nyilvános áruaktárok és szövetségi gabonaraktárok gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

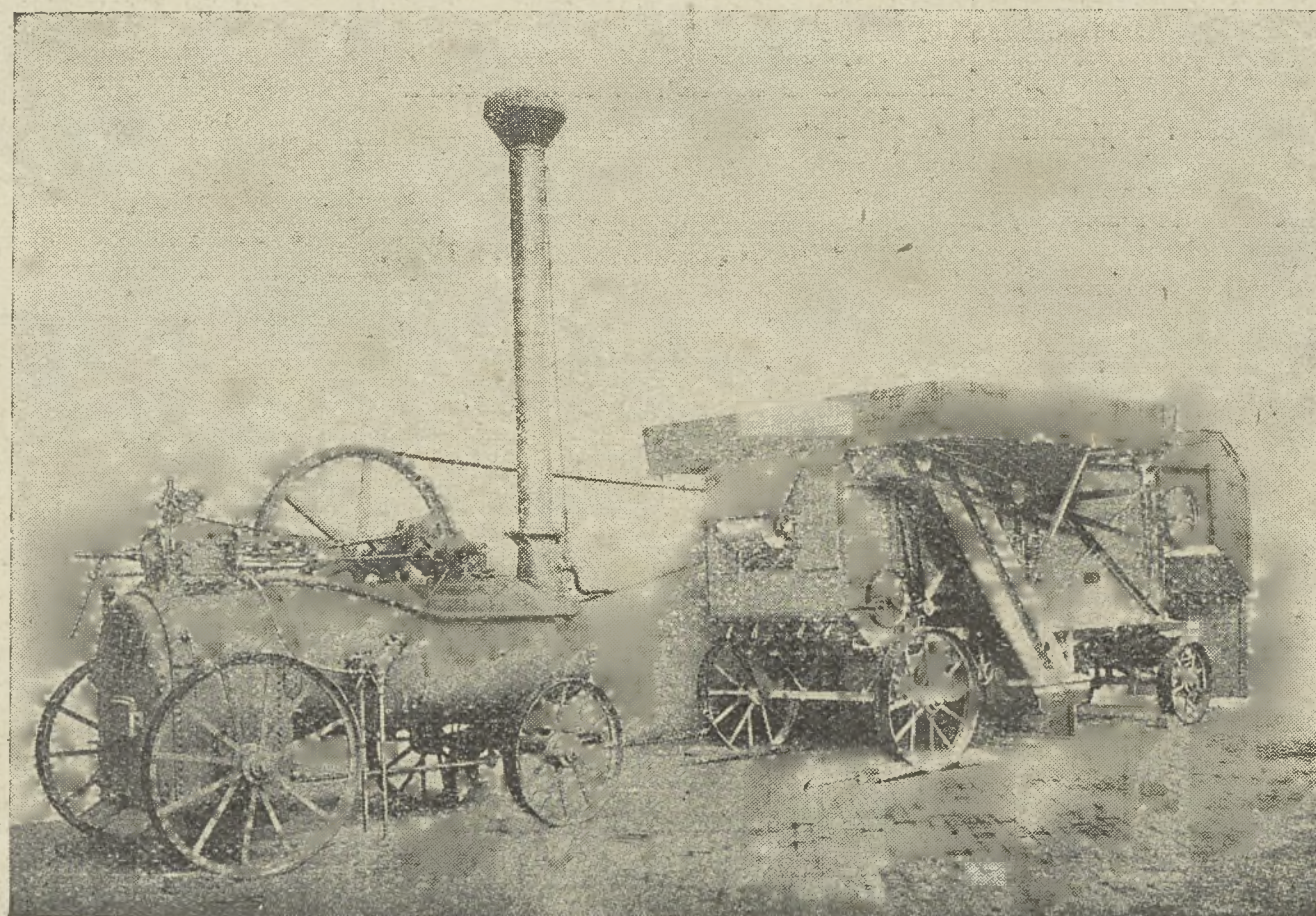
1909. május 22-től 1909. május 29-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Буза	Розс	Árpa	Zab	Tengeri
	mennyisége métermázsákban				
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1909. máj. hó 29-én	61733	90184	19564	72370	628825
Betét 1909. máj. 29-től rozás 1909. jun. 5-ig	13773	2885	747	6481	98509
Kitét 1909. máj. 29-től rozás 1909. jun. 5-ig	17823	10348	2196	17243	50209
Készlet 1909. jun. hó 5-én	57833	82721	18115	61608	677125
II. Az 1909. június hó 5-én megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruaktárok					
Barcs	4894	5521	93	8334	97655
Berettyóújfalú	81	1381	7	360	829
Békéscsaba	333	147	5	615	1448
Brassó	3594	4632	94	1342	9256
Budapest	9704	20775	523	15362	241967
Csáktornya	5409	1504	—	226	7666
Czegléd	2426	1035	394	1231	1515
Debreczen.	1153	17370	—	6610	4813
Erményfalva	81	5379	—	133	4756
Fiume	7955	1248	12885	4681	6007
Győr	—	1365	100	989	22733
Kaba.	1449	141	84	100	669
Karczag	690	—	—	53	1059
Kassa	363	—	265	199	549
Kisujszállás	103	682	13	381	778
Kisvárdá	1315	2605	—	260	4329
Kolozsvár	—	—	—	—	—
Marosludas	2648	18	635	1861	8813
Maros-Vásárhely	—	—	—	—	—
Mátészalka	328	502	111	327	3560
Mezőkaszonny.	42	199	—	578	132
Mezőtúr	746	—	11	31	7369
Miskolcz	—	459	1151	3174	597
Nagybeccskerek.	—	—	—	811	54343
Nagykanizsa.	2587	5711	255	1023	3331
Nagyk roly	673	3291	—	—	5399
Nagyszalonta	—	438	—	8	11541
Nagyszében	2804	1799	188	1089	995
Nagy-Várad	—	—	—	—	—
Nyíregyháza	—	—	—	—	—
Nyitra	2635	2625	—	175	221
Pancsova	914	—	—	—	9498
Pozsony	500	2495	890	—	5094
Szarvas	189	40	37	132	2618
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—
Szeged	10	—	202	—	18479
Szoboszló	—	—	—	—	1249
Szombathely.	606	220	—	5005	—
Temesvár	206	—	—	144	31104
Versez	1150	464	39	417	18279
Eszék	—	—	—	—	—
Székes	2106	—	130	4102	24899
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetségi gabonaraktárok.					
	29	675	3	54	409

10 LÉGKÖRNYOMÁSÚ legújabb szerkezetű LOKOMOBILOK

Nagy munka-
képesség ::

Gazdaságos
üzem ::

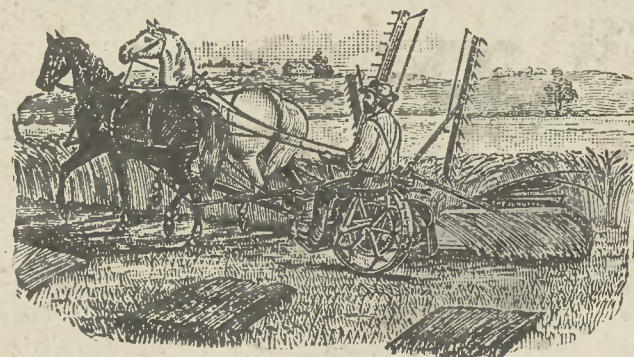
Vaskeretű gőzcséplőgépek 1908–1909. évi szerkezet.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

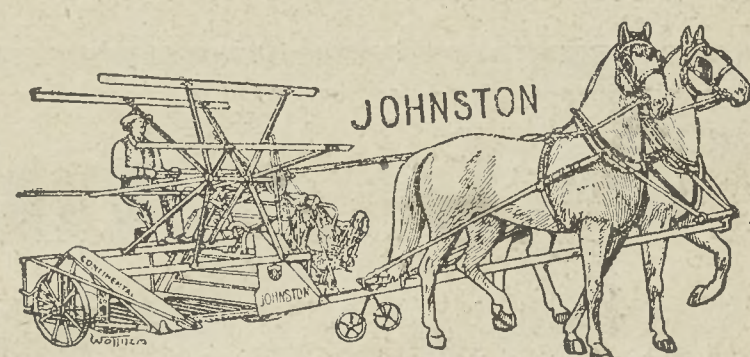
Á. M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

Á hazai viszonyokra legalkalmasabb aratógépek :

Johnston

könnyű marokrakói és kévekötő-aratógépei.

Dőlt gabonában is jó munkát végeznek. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelés. Csekély vonóerő-szükséglet és megbízható munkaképesség. Magyarországon több ezer Johnston aratógép van használatban. Mielőtt aratógépet vásárol, okvetlen kérje be ajánlatainkat.

Rétiszéna, sarju, lóhere, luczerna és csalamádé kaszálására és gyűjtésére a legjobb és legmegbízhatóbb eszközök

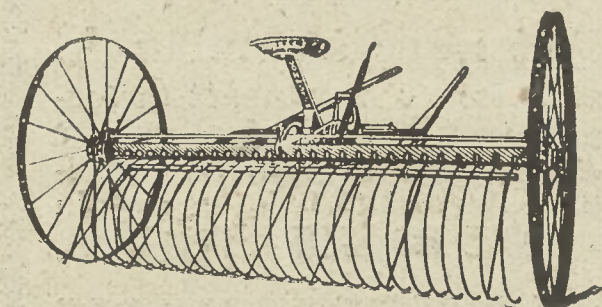
JOHNSTON

**10-es számú fűkaszológépe,
szénaforgatógépe és
teljesen aczél önműködő kiváltású gyűjtőgereblyéi.**

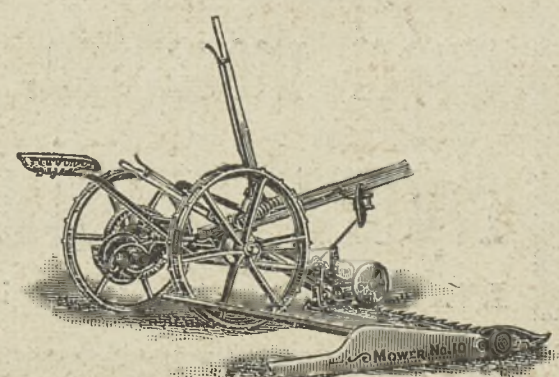
Legjobb anyag, legmodernebb szerkezet, szolid, tartós kivitel.

Magyarországon sok ezer használatban. — Mielőtt kaszáló- vagy gyűjtőgépet vesz, kérje be ajánlatunkat.

Vezérképviselet és főraktár:

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

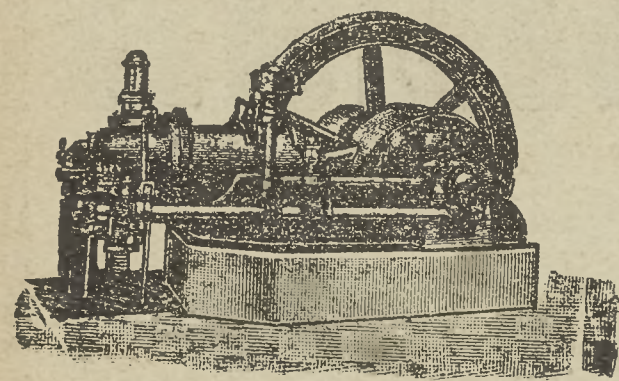

ELSŐRENDÜ KIVITEL! — VERSENYKÉPES ÁRAK!

Fischer János mérnök

malomépítési vállalkozó a Plewa E. mérnök és társa motor és gépgyári cég magyarországi és társországainak kizárólagos vezérképviselője

V., Báthory-u. 1. BUDAPEST, V., Nádor-u. 35.

Ajánlja elismert világhírű: Magasnyomású és 4 fitemű nyersolajmotorjait, szivógáztelepeit antracit, koks és faszénre benzin lokomobiljait cséplőszekrényvel.

Elvátalja motor-, gőzgép- és turbina-hajtású malmok és szeszgyárak átalakítását, valamint új telepeknek a legmodernebb gépekkel, önműködően és a legmesszebbmenő szavatosság mellett leendő berendezését.

Telefon 101-25.

Sürgőny cím: Turbina.

ÁLLANDÓ RAKTÁR! — LEGJOBB REFERENTIÁK!

Elsőrendű muharmag, legalább 5 mm. vételnél a 15 kor., vasut Nagybeeskerek, kapható: Friedmann Alfrédnél, Nagybeeskerek.

Kéveköttő-zsineg

vastag, 140 cm. hosszúságban, ezre 11.— korona.

Hauschild Albert, ezelőtt Nedelko Sándor, Budapest, Károly-körut 15., kötélgyártó. Alapított 1838.

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Berguerand fils leghirnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. szám. Részletes képes árjegyzék ingyen.

Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágott a „Gazdasági Lapok”-ból.

Eladó két drb „Adriance” marokrakó aratógép, kitűnő jó karban, darabonként 80.— forintért. Kucses Károly, Makó.

Balaton-Bogláron

árnyas, pormentes, klimatikus fekvésű helyen 4-6 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás uri családnak kiadó, a nyaralót igen ajánlja, hogy mindig neves orvosok bérelték. Van 2 kabin hozzá, kívánatra fogat. Ugyanott május, junius hóra csendet kereső üdülőket is elvállal a tulajdonos uri család Czim: Balaton-Boglár, Kunuczanya, Csizsér J.

Eredeti felsőinntali és montavonai tenyész- és tejelő-marhát

közvetit előnyösen ANTON HELL, Imst, Tirol. A piaci viszonyokról és árjegyzésekről készséggel szolgál felvilágosítással.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelpek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

A Heller-féle „King”

gyorsmeszelő és fertőtlenítőgép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „King” kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készültek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King” tömlővezetékekkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálót feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifűtődik.

IG. HELLER, BÉCS

II., Praterstrasse 49.

Képviselek kerestetnek.

A legmodernebb berendezésű gőzkenderfonógyár F. A. STEIPE, OLMÜTZ I.

mint specialitást ajánlja a

jutakéveköttőit

szabadalmazott keményfa □ fácskával.

Mindennemű gazdasági kötélárut

a legolcsóbb áron és legjobb minőségben ajánlja.

Minták ingyen és bérmentve.

A szőlő trágyázása.

Irta: Ordódy Lajos. — Ára 3 korona.

Ajánlott küldéssel 3.45 kor. Utánvétellel küldve 3.65 kor.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessék. — Megszerezhető a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum-körut 7.

AUTOMAX

— a legjobb szőlőpermetező a világon. —

RUDOLF KRÁSA

Wien, VII., Kirchengasse 29.

➡ Kérje a D katalogust. ➡

A D betű megjelölése okvetlen szükséges.

Fedezőmén

8 éves s. sárga, apja Bona-Vista, anyja Hansibar, eladó. Ára 1000 korona. Megkeresésekre készséggel válaszol Neumányi Antal gazd. intéző Kislétán.

Negyvenegyedik üzemév!

ELSŐ

MAGYAR

Negyvenegyedik üzemév!

GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

— BUDAPEST, V. KER., KÁRPÁT-UTCZA 9. SZÁM. —

A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.

juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét

gyapjumosógyárunkra

Különösen az ezévi gyapjuüzleti viszonyok közt legelőnyösebb a gyapjak

gyári mosatása.

Nyers-gyapju bizományi osztályunk

LEGJOBB értékesítésére képesit bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készséggel szolgálunk. AZ IGAZGATÓSÁG.

irányítjuk, és annak igénybevételét mint a hazai gyapju LEGELŐNYÖSEBB értékesítési módját ajánljuk.

KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.

➡ Csomagolózsákot használati díj nélkül kölesönkép küldünk. ➡

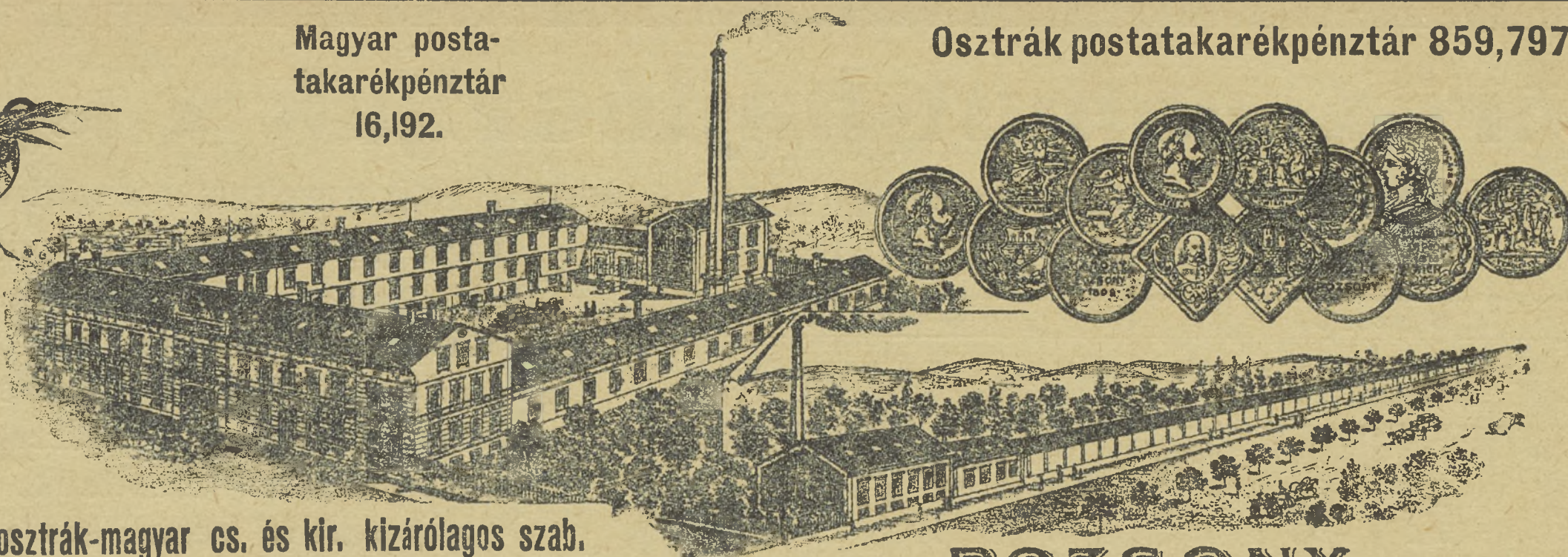
A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.

elvállalja mindennemű zsiros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legmérsékeltebb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju

Magyar posta-
takarékpénztár
16,192.

Osztrák postatakarékpénztár 859,797

Távbeszélő: 121.

Helle O. első osztrák-magyar cs. és kir. kizárólagos szab.
műtani tömlő-, hajtósíj- és kötélverőáru-gyár

POZSONY.
EÖTVÖS-UTCZA 6.

Helle O.-féle szabadalmazott egyetemes kéve-gyorskötő

kétszeres jutaszínórból fonva, mind a két vége vörösre vagy kékre festve, átlyukazott fakerek - szeletkével a kéve-kötő megerősítésére. ::

Helle O.-féle egyetemes kéve-gyorskötők a legcélszerűbbek, legjobbak, legtartósabbak és legolcsóbbak a világon. Ezen kötők célszerűsége leginkább abban nyilvánul, hogy a **kötés gyorsan s biztosan eszközölhető** s tapasztalat szerint sokkal olcsóbb, mint az eddig használatban volt szalma s egyéb anyagból készült kötő.

Midőn a földnagybirtokos urak, valamint a mezőgazdasági egyletek figyelmét ezen czikkre felhívom, szükségesnek tartom kifejtetni, hogy több éven át folytatott kísérleteim révén gyorskötőimnél mindazon hiányokat sikerült mellőzni, melyek minden más kötőknél nagy hátrányt képeztek s költséget okoztak.

A **Helle O.-féle kötőkkel** való kötés nagyon egyszerű, **könnyű és gyors**, miért is azok jogosan **gyorskötőknek** nevezhetők. Főbb előnyei abból állanak, hogy nem szakadnak, a kötés biztos és erős; továbbá hogy a **vörös vagy kék festése folytán a szántóföldön könnyen és gyorsan található fel**, a munkában nem állhat be fennakadás és a maghullás is sokkal csekélyebb, mint minden más kötők alkalmazásánál s tekintve, hogy kötőimmal egy személy háromszor annyit köthet, mint szalmakötővel egy és ugyanazon időben, az előny kétségbevonhatatlan.

Sebesülés, faszeletke-nyomás vagy a kéz feldörzsölése, mint ez kókusz-kötőknél előfordul, ki van zárva, miután kötőim puha anyagból készítettnek s az alkalmazott szeletkék simák és csiszolva vannak. Tekintve a felsorolt előnyöket s azon körülményt, hogy kéve-kötőim tartóssága 6 évre kiterjed, ennél-

fogva hatszor annyit, mint szalmakötő és háromszor annyit, mint a kókusz- vagy hinárkötő kitar, kötőim megszerzése dúsán és rövid idő alatt behozatik s így bátran állithatom, hogy **Helle O.-féle egyetemes kévekötőim**, melyek már közkedveltségnek örvendenek, a legjobbak s a legolcsóbbak, ami ugyancsak sok szakférfi által kellő megfontolás s megbirálás után bizonyítva lett. Minthogy tudvalevőleg a juta azon tulajdonsággal bír, hogy vizet és e szerint nedvességet fel nem vesz, nem kell attól tartani, hogy a kévekötők a mezőn vagy a csürben kárba vesznek s azonkívül a jutaanyag különös szaga miatt az egerek rágása is ki van zárva.

Árak: Kévekötők 5-6 mm. erős zsinórok-
ból □ faszeletkével, 1000 darab:

130 cm. hosszú	K 11.50	Sürgönykulcs: „Zab“
140 „ „	K 12.50	„ „ „Árpa“
150 „ „	K 13.50	„ „ „Rozs“

4-5 mm. erős zsinórokból hosszukás faszeletkével:

130 cm. hosszú	K 10.—	Sürgönykulcs: „Köles“
140 „ „	K 10.50	„ „ „Repcse“
150 „ „	K 11.—	„ „ „Buza“

Rövidáru: Istráng	sz.	1	2	3	4	5	6
	deka	80	100	120	140	150	160

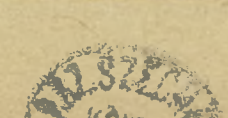
Ár 4 darabonként K 1.28 1.60 1.92 2.24 2.40 2.56

Kötőfék:	Sz.	2	3	4	5	6
	deka	15	20	25	30	35

Ár darabonként fillér 33 44 55 66 77

Szénakötelek tetszésszerű erösségben és hosszúságban à kilója 1.50

Példa sürgöny általi megrendelésre: Helle O. Pozsony. „Küldjön azonnal 10.000 darab kévekötőt 140 cm. hosszú, 5-6 mm. erős zsinórokból, □ faszeletkével.

Vörös pamut-hajtószijak a legolcsóbbak.

Ezek mosóintézetek, festő-, szesz-, cukor- és papirgyárak üzeméhez, ugyszintén mint elevátorok és átviteli szalagok alkalmazhatók.

Árak méterenként:

6-szoros				8-szoros			
szélesség mm.	ár korona	szélesség mm.	ár korona	szélesség mm.	ár korona	szélesség mm.	ár korona
50	1.58	210	6.60	60	2.54	240	9.82
60	1.90	220	6.94	70	2.92	260	10.65
70	2.23	230	7.22	80	3.30	280	11.47
80	2.53	240	7.55	90	3.68	300	12.27
90	2.84	250	7.88	100	4.10	320	13.45
100	3.17	260	8.18	110	4.50	340	14.35
110	3.50	270	8.50	120	4.90	360	15.30
120	3.78	280	8.83	130	5.34	380	16.30
130	4.11	290	9.14	140	5.74	400	18.—
140	4.42	300	9.44	150	6.14	420	18.82
150	4.72	310	9.72	160	6.56	440	19.70
160	5.05	320	10.02	170	6.96	460	20.56
170	5.36	330	10.34	180	7.36	480	21.46
180	5.67	340	10.64	190	7.80	500	22.40
190	6.—	350	10.94	200	8.20	550	24.70
200	6.30			220	9.—		

Vörös pamut-hajtószijak rövid szállítási határidőre 12 és 14-szeresen is 2000 mm. szélességig előállítatnak és a 10-szeres minőség teljes, valamint a 4-szeres minőség feleárában, illetve a 10-szeres és 4-szeres minőség árában számíttatnak. — Az összekötő hevederek és azoknak felvarrása külön számíttatik.

Szél nélkül készített pamut-hajtószijaknál (cséplőgépek stb. részére) az összekapcsolásra külön 1 méter számíttatik, például egy szél nélkül készített 20 méteres hajtósziznál 21 méter lesz felszámítva.

Ajánlatos az egyszerű borszijak helyett 4-szeres, a középvastagságú helyett 6-szoros, a kétszeres helyett 8-szoros és a kiválóan erős dupla helyett 10-szeres minőséget választani.

Gazdasági szükségleti cikkek árjegyzéke: Vizmentes ponyvák minden fajtában, mint:

kazal-ponyvák, lokomobil- és cséplő-szekrényponyvák, waggon-ponyvák, széna-ponyvák, asztal-ponyvák, kocsitakarók stb.

ÁRAK KORONAÉRTÉKBEN:

Legajánlatosabb nagyságok, melyek állandóan raktáron vannak	Minőség	Minőség									
		EP*	E/2	EM	HS	EM/2*	EOJ/2	EO/2	WG	WG/2	VP
Kocsiponyvák, gazdasági takarók stb.	300×400 centiméter	44.40	40.20	38.40	36.—	33.—	30.—	28.80	25.80	23.40	22.20
	300×500 „	55.50	50.25	48.—	45.—	41.25	37.50	36.—	32.25	29.25	27.75
	400×500 „	74.—	67.—	64.—	60.—	55.—	50.—	48.—	43.—	39.—	37.—
	400×600 „	88.80	80.40	76.80	72.—	66.—	60.—	57.60	51.60	46.80	44.40
Kazalponyvák gabona, széna és szalma részére	500×800 centiméter	148.—	134.—	128.—	120.—	110.—	100.—	96.—	86.—	78.—	74.—
	600×800 „	177.60	160.80	153.60	144.—	132.—	120.—	115.20	103.20	93.70	88.80
	600×1000 „	—	201.—	192.—	—	165.—	150.—	144.—	129.—	117.—	111.—
	800×1000 „	—	268.—	256.—	—	220.—	200.—	192.—	172.—	156.—	148.—
800×1200 „	—	321.60	307.20	—	264.—	240.—	230.40	206.40	187.20	177.60	
Kocsitakaró széna és szalma szállítására	teljesen hozzáálló szárnyrészekkel	10.000 kg. teher	—	—	—	235.—	212.30	203.70	183.80	166.70	158.20
		15.000 kg. teher	—	—	—	275.—	250.—	240.—	215.—	195.—	185.—
Géptakaró cséplő-szekrény részére	4 HP	500×400 cm. 2 szárnyal	88.80	84.80	79.50	72.90	66.60	63.60	57.—	51.70	—
	6 HP	500×450 „ 2 „	97.20	92.80	87.—	79.80	72.50	69.60	62.40	56.60	—
	8 HP	550×530 „ 2 „	119.30	114.—	106.80	98.—	89.—	85.50	76.60	69.50	—
	10-12 HP	610×570 „ 2 „	138.20	132.—	123.80	113.50	103.20	99.—	88.70	80.50	—
Lokomobil részére	4 HP	400×300 cm. két bevágással a lendkerék részére	40.20	38.40	36.—	33.—	30.—	28.80	25.80	23.40	—
	6 HP	450×300 „	45.30	43.20	40.50	37.20	33.80	32.40	29.10	26.40	—
	8 HP	450×400 „	60.30	57.60	54.—	49.50	45.—	43.20	38.70	35.10	—
	10-12 HP	500×400 „	67.—	64.—	60.—	55.—	50.—	48.—	43.—	39.—	—
Az ár □-méterenként teljesen kész ponyvával			3.70	3.35	3.20	3.—	2.75	2.50	2.40	2.15	1.95
										1.85	

A *-gal megjelölt két minőség ugyanazon árak mellett „zöld” színben is szállítatik. — **PONYVÁK minden nagyságban** szállíthatók és ezeket **négyzetméterenként az utolsó rovatban** megjelölt árakon szállítjuk.

Kender- és gummirozott tömlők

kertek öntözésére, hidrautok és tűzi feeskendők részére.

Nyers kender-tömlők	Szám	4/0	3/0	2/0	0	1	2	3	4	5	6
	fekvő szélessége mm.-ben kb.		26	33	38	46	52	58	65	72	78
belső átmérője mm.-ben		15	20	24	28	33	37	41	46	49	53
Minőség „P” Prima		56	59	65	70	77	85	94	100	107	113
Minőség „PP” Primissima		72	76	80	88	96	104	112	120	130	140
gum.	Minőség Kereskedelmi vörös, gummirozott	145	172	197	225	255	285	315	335	375	397

Gummirozott kender-tömlők csersavval impregnálva és belül gummirozva vannak.

ELADÓ

1000 tenyészanyagbirka a hozzávaló **40** kossal együtt, legfinomabb Electo-ral merinó negretti faj, kitűnő kondiczióban, az óbébai uradalom birka-állományából.

(Óbéba posta- és táviró- és telefon-állomás. Vasútt állomás: Oroszlámos vagy Kiszombor.) Megtekintés bármikor. Írásbeli ajánlatok intézendők az érdi uradalmi jószágigazgató-sághoz, Érd, Fejérmegye.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövö-gyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-**ZSÁKOKAT**

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmen-tes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szekér- és repcze-ponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Eladó gépek

Egy db 25 lóerős, egy lokomobilis **gőzeke** altalajfuróval, kifogástalan állapotban **K 9000.** — Egy db tíz lóerős 1906-os veselevátorral, alig használt állapotban **K 9300.** —, továbbá két nyolcz lóerős **cséplőgarnitúra** használt, de teljesen jó állapotban egyenként **K 2800,** mind a három magyar állam-vasuti gyártmány. Azonkívül **örlő- és daráló-malom-berendezés K 2000.** —

Kis-szántói intézőség

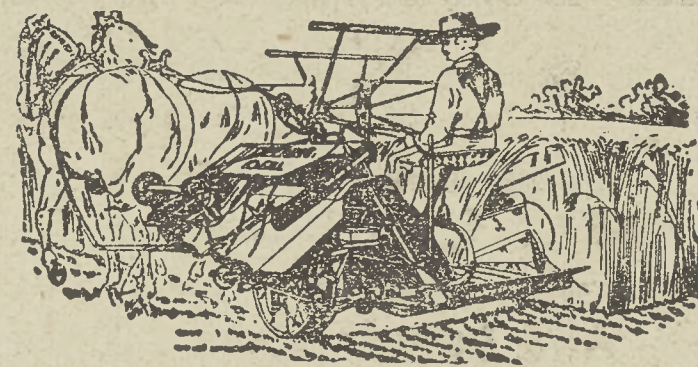
u. p. Bors, Biharmegye.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek **Deering** félek.
Marokrakó-aratógépek
Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kitűnő **aczélekéit, kapáló-és töltőgető-ekéit** és más egyéb legtokélete-sebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körut 52.

Mc CORMICK

HARVESTING MACHINE COMP.,
CHICAGO U. S. A.

Igazgatóság és főraktár:

Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 12. szám.

22 éves

aratógép használat-ban, a szerkezet és anyag felülmulhat-lan jóságát igazolja.

Mc Cormick

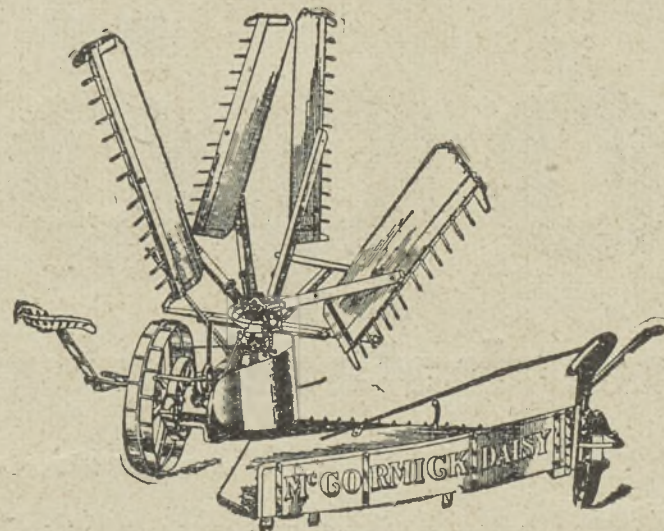
kévekötő-aratógép-pel az aratás biz-tositva van: :::

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Sidedelivery szénagyűjtő és forgatógép. :

Istállótrágyaszóró-kocsi.

Zárcsásborona szállító- és rud-hordó készülékkel.

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Csővestengeri-daráló-gép

mindennemű szemestakarmány részére is alkalmas.

„OHIO“ tengeriszár-tépő-gép

szalmaszecskázásra és zöldtakarmány aprítására használható

A legjobb takarmánykamra és cséplőmotor az eredeti amerikai

I. H. C. Benzinmotor.

Katalogust és árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Aczél-szénagyűjtő.

„New 4“ fűkaszalógép.

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

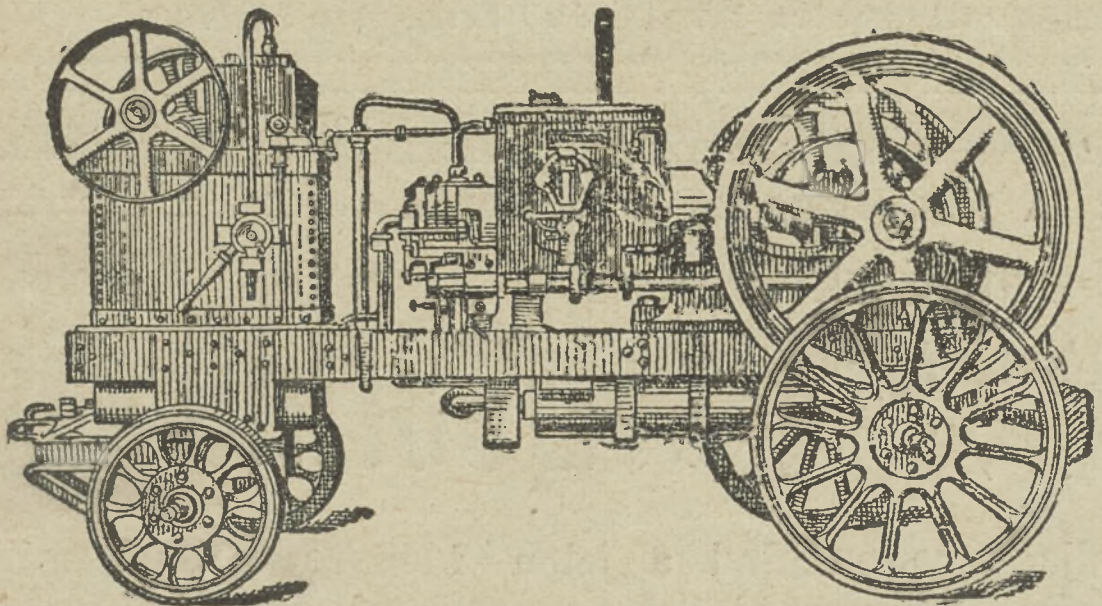
mélyrigólozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest—Kelenföld.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti **OTTO**

„OTTO”

-féle lokomobílok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

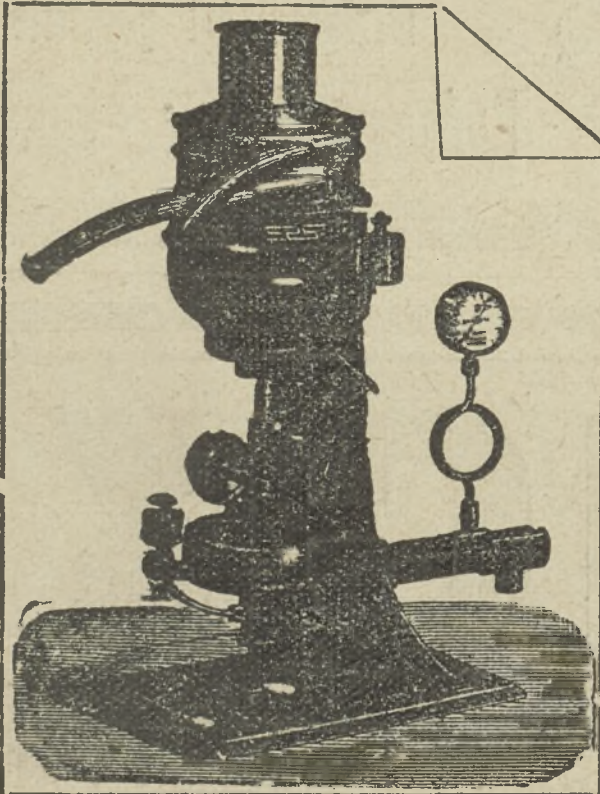
ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca II.

Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

40—2000 ltr óránkénti munkabírással. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása. Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Manilla kévekötőfonal aratógépekhez

legelőnyösebben szerezhető be a

Szegedi kenderfonógyár részv.-társ.-nál Szegeden,

mely legujabb angol-amerikai gépein tisztán csak I-a manilla kenderből évente 2500 métermázsa ilyen fonalat készít. Teljes egyenletességért kg.-ként, kbelül 350 méter hosszúság mellett, legnagyobb, kbelül 50 kg. hordképességért, megfelelő gombolyításért **teljes felelősséget** vállal. Ezen a külföldinél jobb fonalat mindazonáltal **bármely külföldi ajánlatnál**

100 kg.-ként 10 koronával olcsóbban

szállítjuk a gazdaközönségnek és kérjük, hogy ezen teljes felelősség mellett kbelül 10%-kal olcsóbban ajánlott **hazai** fonálnak a külföldivel szemben előnyt adjon.

Gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok stb. legjobb beszerzési forrása.

EL NE MULASSZA SENKI JUNIUS HÓ 17-22-éig a

nagy német mezőgazdasági kiállítást Leipzigben

meglátogatni és ott gépeinket az 5. sorban, 7. sz. alatt üzemben megtekinteni.

Dr. Gaspary & Co.

Markranstädt.

Sátrunk védjegyünkkel van ellátva.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízeróművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jóvedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csövek raktáron.

VILÁGREKORD!

A világon a legelső szabadalmazott

Forrógőzeke

== 300 fokot meghaladó gőztulhevitéssel. ==

Évek óta bevált Schmidt Vilmos mérnök doktor szabad. füstcső-tulhevitőjével. — **Gőzekékre egyedül jogosított gyártója Kemna J. gőzekegyára.** Egyetlen gőztulhevitő, melyről a gőzekegyártásban egyszerűségénél és szoliditásánál fogva — a gép súlyának emelkedése nélkül — egyáltalán szó lehet.

50%-kal nagyobb munkateljesítés, 30% szén- és 40% vizmegtakarítás mellett.

3400-nál több dr. Schmidt-féle szabadalmazott gőztulhevitő van üzemben vasuti mozdonyokon.

Kétgéprendszer, sodronykötéltávitel. — Ugy nedves, mint egészen száraz esztendőknben egyedül biztos munkateljesítés.

Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről értesítéssel, kimerítő felvilágosítással, prospektusokkal és költségvetéssel érdeklődőknek díjmentesen, készséggel szolgál:

KEMNA J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága

Interurban telefon 91—21.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

Sürgőnyezim: Kemna Budapest.